

Beločrnijske pisanice

Leto XII

1963

Štev. 4

APRIL

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
6 Wentworth St.,
Point Piper, Sydney

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

NOVO! Prejeli smo sedmi in zadnji zvezek Finžgarjevih IZBRA-
NIH DEL. Naslov je: LETA MOJEGA POTOVANJA. Finžgar v tej
knjigi piše sam o sebi, svoj lastni življenjepis. V njej je tudi mnogi
slik.

Kaj naj rečemo o knjigi? Finžgar sam je zapisal:

"Bralci bodo delo sprejeli bržkone po Prešernovem reku: Ta ga
hvali, drugi pravi fej te bodi.

Knjiga je vredna branja, velik kos slovenske zgodovine je v njej,
obenem je obširna razstava slovenskih značajev, ki jih je Finžgar
srečaval skozi devet desetletij svojega "potovanja".

Knjiga se dobi pri MISLIH, cena 1 funt, poština 2 šil.

Velikonočni ponedeljek 15. aprila
bo vesela priredit ev v

PADDINGTON TOWN HALL

Začetek ob 7:30 zvečer. — Igra slovenska
godba.

P. Odilo

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

DHAULAGIRI. — Doživljaji Slovenca v himalaj-
skih gorah. Spisala Bertoncelj in Arko. Ve-
lezanimivo! — £ 1-10-0.

POVESTICE — Iz zbirke spisov pisatelja Stanka
Majcena. Izdala Slov. Kulturna Akcija. — Ve-
zana knjiga — £1-0-0

NOVELE IN ČRTICE — Iz zbirke pisatelja Pavla
Perka. Izdala Mohorjeva v Celju. Vezana knji-
ga £1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic v
emigraciji. Izdala SKA. Vezana knjiga £1-0-0.

ZEMLJA — zelo lepa povest Karla Mauserja —
— 6 šil.

POTA DO ČLOVEKA — Spisal dr. A. Trstenjak. O
knjigi velja isto kot o drugi njegovi: Človek
v stiski. Stane 10 šil.

NOVA PESEM, 14 prelepih črtic Vinka Beličiča.
Oceneo napisal L. Klakočer v julijski številki
MISLI. — £ 1-0-0

KAR PO DOMAČE — Zelo zanimiva in šaljivo po-
učna knjiga. Izdala Baragova založba v Ar-
gentini — £1-0-0.

HEPICA — vesela povest o gorenjski papigi. Izda-
la Sl. Kult. Akcija — Cena £1-0-0.

OVČAR MARKO — Jalnova povest, prva iz zbirke
VOZARJI. Tako lepa kot Tri zaobljube. —
10 šil.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-
ka Cajnkarja iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

TONČE S SLOMA — Povest iz Slomškove mla-
dosti. Spisal p. Bernard Ambrožič. — 10 šil.

ČLOVEK V STISKI. — Spisal dr. A. Trstenjak.
Pisatelja poznamo po spisih Fant in dekle ter
Mož in žena. Ta knjiga je pa za vsakega po-
sebej — imenitna! — Stane 10 šil.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Ak-
cija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

MISLI

BOŽJE MISLI IN ČLOVESKE

LETÖ XII.

APRIL

ŠTEV. 4.

“ZAKAJ SMO VSE TO IZGUBILI?”

Tako se sprašuje v ljubljanski reviji “Perspektive” člankar Primož Kozak, sin dobro znanega Ferda Kozaka. Iz dolgega članka tu samo nekaj odstavkov, povzeti iz poročila v Katoliškem Glasu. Ne bi pričakovali, da bo tak članek izšel v komunistični reviji. Ali se začenja v glavah nekaterih današnjih veljakov v Sloveniji nekaj svetlikati? — Ur.

ŽE NEKAJ LET JE SLIŠATI in videti, kako vpliv (sli funkcija?) verstva med našimi ljudmi narašča. Izjave kažejo, da je otrok, ki obiskuje verouk, vse več, in so se ponekod formirale že prave verske šole. Vse večkrat slišimo o novomašniških posvečenjih, ki jih spremljajo prava ljudska slavja v dobrem pomenu besede. Slišimo trditve, kako je število ljudi, ki odhajajo v bogoslovje, vsako leto višje, sami pa lahko opažamo obisk cerkva, ki je vse prej kot majhen.

Neglede na konkretne podatke, ki bi jih bilo na hitro najbrž težko določiti, se iz teh različnih opazovanj in pogledov lušči določena podoba dogajanja, za katero lahko velja skupna trditev: slovenski človek se vrača v verski krog, tukaj išče povezave s soljudmi, ureditev medsebojnih odnosov ali celo ovrednotenja svojega življenja.

Res je, da je verska morala metafizična, vendar je morala, ki človeka notranje razčlenjuje, ga uči ločevati laž od resnice in ustvarja v njem osnovno potezo človečnosti — razpon med bitjo in

ničem v človeku . . . Verstvo je tudi konservativno, a je nosilec običajev in poezije, da ne govorimo o tradiciji, ki je žlahten element življenja vsake človeške skupnosti. Naštevajoč funkcionalne poteze verskega življenja danes, smo pravzaprav našteli poteze, ki našemu življenju manjkajo: Celovita resnica, moralni razpon, notranje kultiviranje, združevanje, osmislitev, evropsko izročilo, tradicija, poezija.

Zakaj smo vse to izgubili?

Pripomba uredn.: Če je Primož Kozak povil svoje misli v visoke besede, kakršnih bralci MISLI niso vajeni, naj povemo “kar po domače,” kaj vse to pomeni. Primož je hotel povedati to-le: Dolgčas mi je in se ne znajdem v današnjem svetu, ker starši niso poskrbeli za moj verski pouk in vzgojo . . .

*Viseti ostendnikom,
bralcem in prijatev.
Ucenjenci, naj june
vstali! Življenje pri-
prava se za in hujza
svet.*

**Surrexit Dominus
ve-re, Al-le-
lu-ia. ca-sa-va-**

URADNOSTVO U SPRAYA

VELIKONOČNI OBICAJI NA SLOVENSKEM

Dr. Jože Zurec, ACT.

ŽIVIMO V DOBI, KO SE HITRO POZABLJAJO običaji, ki so bili stoletja zakoreninjeni v narodu. V njih je bilo skrite veliko poezije in in ljudske domišljije. Vsak letni čas in vsak cerkven praznik so si ljudje razlagali po svoje. Tu in tam se najdejo v običajih motivi, ki so se ohranili še iz predkrščanskih virov.

Poseben pomen je imel vedno praznik Vstajenja ali velike noči. Na severni hemisferi simbolizira velikonočno praznovanje tudi prebujenje narave: zmago pomladni nad zimo. (Ta poudarek bo gori verjetno zlasti letos prišel do veljave, ko je znano, kako hudo zimo so imeli.) Običaji, ki so povezani s cerkvenim praznovanjem velike noči, spremljajo liturgijo in pri njih sodeluje zlasti mladina.

Cvetna nedelja

Slovesnost velikega ali svetega tedna se začne na cvetno nedeljo. Navada je, da prinesejo na ta dan k maši blagoslovit butaro. Od daleč ima butara podobo velikega šopka, samo da je bolj so-

lidno zgrajena. Zanjo porabijo predvsem leskove mladike, ki jih prepletejo z bršljanom in drugim vedno zelenim rastlinjem. Vmes pritrdirjo pomanče, ki so importirane in veljajo za redkost. Dolžina butare je kakšnega pol metra ali več. Po nekaterih gorskih krajinah so prinesli fantje v cerkev butare, ki so merile dva metra in še več. Po mestih so se doobile zadnje čase pred vojno v nakup lične butarice, okrašene s pobarvanim oblačnjem. Starejši ljudje so si pa oskrbeli oljčne vejice, ki so jih po blagoslovu skrbno spravili in jih zažigali — kakor omenja Gregorčičeva pesnitev "Oljki" — ob času hudega neurja s točo.

*Glej, prišla oljčna je nedelja
in polne srčnega veselja
vrvi jo trume v božji hram.*

*Odrasle zreš in otročice,
noseče oljčeve snopiče,
če ne, mladike oljčne vsaj,
svetišče zdi se oljkov gaj.*

*Skoz okna sonce božje lje
v ta gaj svoj zlati žar z nebес.
A boljše sreče sonce sije
otrokom z lic in iz očes
skoz senco oljkovih peres.*

*Pristopi starček sivolas
in blagoslov nebeški kliče
njegov srčno moleči glas
na oljčne veje in snopiče:*

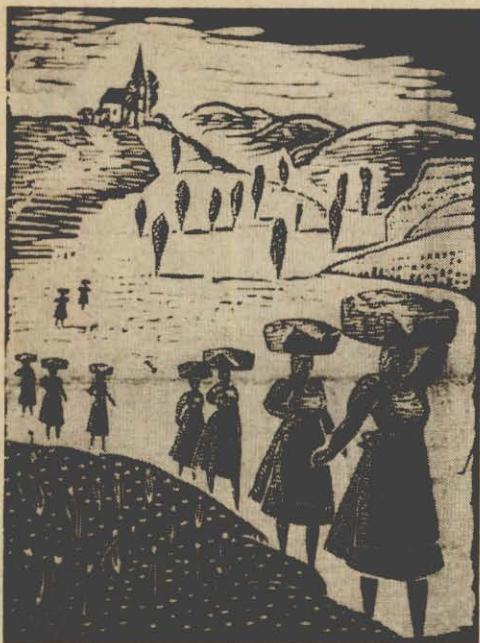
*O, naj te oljke, kjer bi bile,
le blagoslov in mir delite!*

Zvonovi grejo v Rim

Na veliki četrtek so utihnili zvonovi vse do sobote zjutraj. Namesto njih se je oglasila trikrat na dan v vaškem zvoniku velika lesena ropotulja ali raglja. Mladina pa je že v sredo začela znašati pred cerkev suh les in predvsem lesene zaboje, ki so jih razbijali z velikim truščem vsako popoldne od velike srede do petka. S tem posne-

majo hrup, ki so ga gnali Judje pred Pilatom, ki se je obotavljal z odsodbo nad Jezusom.—

Na veliko soboto zjutraj so les zažgali in duhovnik je blagoslovil ogenj. Iz vsake hiše na vasi so poslali k cerkvi koga s suho bukovo gobo, ki se je prižigala pri tem ognju in z njo so zanetili ogenj na domačem ognjišču.

France Gorše: z žegnom iz cerkve

Gospodinje so imele polne roke dela s pripravljanjem velikonočnih jestvin. Pekle so slovenske potice, ki so znane po svetu pod imenom "Potizzen". Pripravile so po navadi po eno rozino, eno medeno in eno orehovo. To pecivo se je pri nas peklo samo za božič in veliko noč. Tradicionalna velikonočna jed je bilo svinjsko meso, predvsem šunka, ki so jo dali na mizo s hrenom. Mladina je pa barvala pirhe. Barvanje pirhov spada ponekod med ljudsko umetnost in zlasti "belokranjske pisanice" so bile znane zaradi lepih motivov po vsej deželi.

Vse jestvine so položili v velik jerbas in jih pokrili z belim prtom. Dekleta so jih odnesle na veliko soboto v cerkev ali pa k vaški kapelici k "žegnu".

Vstajenska procesija

Vrhunec velikonočnega praznovanja je predstavljala procesija na veliko nedeljo zgodaj zjut-

Misli, April, 1963

raj, po nekaterih krajih že v soboto zvečer. Udeležili so se je skoraj prav vsi ljudje iz fare.

Po cerkvenem opravilu, pa še v ponedeljek, se je mladina zgrnila k sekjanju pirhov. Pirh si položil na tla in ga skušal zadeti s kovancem. Pri tem opravilu si se smel samo nekoliko prikloniti. Če je kovanec obtičal v pirhu, je bil pirh tvoj.

Z veliko nočjo se je končal postni čas. V poštrem času nisi smel iti na nobeno zabavo, ni se spodbilo igrati na kak inštrument in tudi ni bilo porok. Zaradi teh omejitev smo pa veliko noč še toliko bolj veselo praznovali.

Današnji svet je podoben velikemu mravljišču. Ljudje hitimo za svojimi opravki, da je en dan podoben drugemu. Da je vendarle kak praznik, izveš iz časopisa, iz izložb po trgovinah in ker je "Day-off". Ta monotono prihaja deloma od tod, ker je ljudi vedno več in rastoče število ljudi terja neke spremembe v človeški družbi. Nekaj pa seveda tudi od tod, ker pojema vernost, ali pa vsaj nove iznajdbe potegnejo človekovo pozornost in domišljijo drugam.

Dandanes, ko je cerkvena liturgija velikega (svetega) tedna precej spremenjena, tudi pri nas doma veliko noč gotovo nekoliko drugače praznujejo. Kdor je pa doživel, kako je bilo včasih, se bo tega vedno rad spominjal.

V KATEDRALI BOŽJEGA GROBA

Pozabi marsikdo, kaj mu namen je
tu v hramu Tvoje Golgotе, Gospod,
ko dragotin premoti ga blestenje
in se pogled megli mu od krasot.

Jaz pa odmislim v zlatu tleče stenje,
baziliko, njen veličastni svod
in gledam v duhu tvoje le trpljenje
in svoj slovenski s srcem križev pot.

In prosim skrušeno te, božji Sin:
Premagal smrt si, tebi je mogoče,
da streš sovražnika, ki smrt nam hoče!

Naj pade vsak, ki snuje naš pogin!
Store naj čudež tvoje svete rane,
da narod moj, ki zdaj umira, vstane!

Anton Novačan.

SREČANJE V MIRAMARU

Stak Janežič

TAKRAT SEM KAPLANOVAL na Prosek na Kontovelu, dveh župnijah, ki vežeta Kras in prelepo devinsko obalo s Trstom. Izpred kontoveljske cerkve mi je pogled tolkokrat jadral čez sinjo in kodravo morsko gladini do istrskih planjav, do Barbane in Gradeža na drugo stran. Zvezčer in čez noč je ob sijočem Trstu tudi morje žarelo v dalj. Kot da je iz temnih vodnih globin vzbrstilo stotero oči. Naši ribiči so z mamečimi lučmi načenjali ribji lov.

Kolikokrat sem se v tistih prvih povojnih letih spuščal po strmih stopnicah mimi dehtečih pašnov v slovit miramarski park, kjer je bila tedaj ljudska šola, v kateri sem po službeni dolžnosti deci razglašal Kristov nauk. In sem razmišljjal po poti o cesarju Maksimilijanu in čudni zgodovini miramarskega gradu, ki je blestel pred meno, pa o skalnem Devinu na tržaško stran in poetu Rilkeju, o davnem, v prah razsulem grljanskem samostanu med visokimi drevesi ob grlastem zálivu, o sivem Ogleju in njegovih patriarhih. In še o Cirilu in Metodu, ki sta s svojimi učenci tod merila pot proti Rimu. Koliko krščenih Slovanov je posebno v zadnjih letih vsaj deloma sledilo njunim stopinjam!

Po veliki noči sem po starini navadi blagoslavljal domove. Hotel sem z blagoslovom ponesti drobec silovite radosti Kristusovega Vstajenja v vsak dom, v vsako srce, posebno v Grljanu in Miramaru, od koder je dokaj daleč do župne cerkve.

In takrat smo se prvikrat srečali. Stanovali so v starini leseni letoviški koči nad morjem, med trtjem, pod dolgimi akacijami.

"Tam živi ruska družina", sem zvedel pri sosedu. "Mož je katoličan, žena in mati pravoslavna. Begunci so in dobri ljudje, obiščite jih."

"Fant, zdaj pokaži, kaj velja tvoja ruščina", sem si dejal in pozdravil.

"Zdravstvujte! Kak poživavjete?"

"Zdravstvujte, otec! Spasibo, horošo."

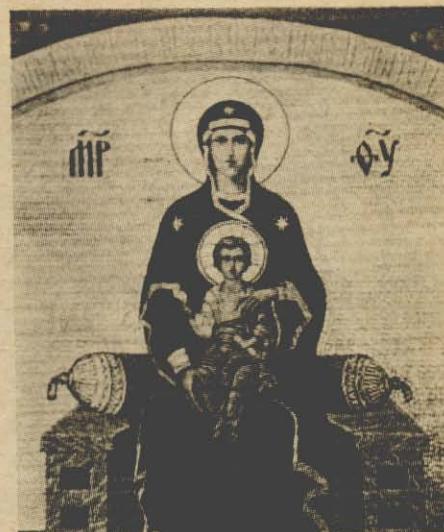
"Vozmožno blagoslovit?"

"Konečno, požalujsta."

In sem molil, da bi božji mir prišel nadnje in vse njihove brate.

Sedli smo in gospodinja je ponudila čaj. In smo na široko besedovali. Zvedel sem, da je mož Hrvat, žena pa Ukrajinka. A sijajno je govorila ruski. S sabo je imela mater in staro mater "ba-

buško", ki je bila že vsa siva, z obraza pa ji je sijala pohlevna in iskreno pobožna ruska duša. Od nje sem se oziral v kot na ikono Bogorodice in lučko, ki je brlela pod njo.

Izmed treh otrok je najstarejši Jurij obiskoval slovensko gimnazijo v Trstu, hčerka Nataša se je pripravljala nanjo, najmlajši fantič Miša, ki se je venomer nasmihal, pa je menil šele prihodnjo jesen na šolskih klopeh trgati hlače.

"Eh, dosti ust, pa malo rok je pri nas, kot vidite", je potožil mož.

"Slava Bogu, zdaj je bolje", je veselo dostavila žena. "Mož ima službo v Trstu, jaz pa dajem lekcije. A pred letom — bili smo čisto na koncu."

"Da, toliko, da nam ni umrla naša mama", se je resno vtaknila v pogivor pomladna podoba matere, deklica Nataša.

"V bolnišnici sem bila več mesecev", je dostavila ženična mati.

Mož je srknil iz skodelice, potem pa razlagal kot v valovnih sunkih:

"In plačevati je bilo treba in zdravila kupovati, pa jesti smo morali, pa brez službe".

"Takrat sem morala poprijeti jaz", se je možko postavila mati. "Namesto bolne hčerke sem hodila prat k Amerikancem. Presneto trdo delo je to!"

"Vprav to delo in garanje me je vrglo na posteljo. Kaj smo hoteli — begunci", je dostavila žena.

"Pa tudi sosedje niso pozabili na nas. Slovenci imate dobro srečo".

"Kot vsi Slovani", sem v smehu odgovoril na poklon. Zato se pa tako hitro razumemo med seboj".

Govorili smo vse vprek. Po rusko, po hrvaško, po slovensko. V prvih trenutkih smo začutili, da smo drug drugemu blizu. Vedeli smo, da se bomo odslej pogostokrat videli.

V resnici sem poslej po končani šoli v Miramaru mnogokrat zavil po cesti ob morju, na stezi med trtje in akacije. Hotel sem globlje prodreti v vzhodnjaško dušo. Rad bi se kaj bolj sezna nil z ruščino. Moji novi znanci so se že zeleli navaditi pravilno govoriti slovenski. Tako smo bili drug drugemu učitelji. Ob čaju, razgovoru o vsemogočem, ob pesmi.

Mrak je že legal na morje, na miramarski drevored in tih brežinske vinograde, ki se niso mogli posloviti od blesteče zarje zahajajočega sonca.

Sedeli smo pred kočo, moji prsti so drseli čez strune stare ljubljenke kitare.

"Srce je žalostno, močno je ranjeno . . ."

Bog pa je Stvarnik moj, ustvaril me je na svet.

Angelček varuh moj, varuj me ti nočoj . . ."

Vsi so na tihu pripevali za meno. Potem smo dolgo molčali. Kot da poslušamo zven iz daljav, iz onostranstva.

"Otožne pesmi so najlepše", je tih, skoro šepetaje spregovorila gospodinja. "Najbolj iskreno prihajajo iz srca. V tem ste nam Slovenci tak blizu."

"Menda smo vsi Slovani nagnjeni bolj na melanolikično plat", sem dodal. "Vsaj iz narodne pesmi bi človek sodil tako."

"In še po nečem smo si v sorodu: po bogoskataljstvu. Ne moremo živeti brez Boga. Ne znamo misliti ne govoriti ne peti brez njega."

"Da, tako je, slava Bogu", je zadovoljno, z globokim bleskom v očeh potrdila vsa sklonjena "babuška."

"Še naši brezbožneži ne morejo mirno mimo Boga. Kljub sovraštvi ga v najglobljih globinah nezavedno ljubijo. Preveč smo že po naravi vtopljeni v Boga."

"Posebno ljubimo Kristusa, za nas iz ljubezni križanega. Kako pa naj gre človek s srcem mimo njega?"

"Zato smo pripravljeni toliko potrpeti, s Kristusom voljno nositi križ, na Golgoto se povzpeti!"

"Tudi umreti zanj."

Govorili smo ta in oni, a kot en duh in eno srce.

Bilo nam je, kot da smo v cerkvi, v veliki, brezzidni. Nad nami je razprto zvezdno nebo. Veliki Bog je vsepričuje.

Pod nami je vzvalovilo morje, temno, nespojeno.

"Ko bi se bilo moč enkrat za vselej darovati Kristusu, Bogu. Mi pa živimo ure in dni in naša slabost je velika. Bridka je naša nezvestoba. Padamo v čutnost, razdor nas vihari v bes, satanu prepustamo vajeti; pa se obenem s carskim napuhom kronamo. Vsi smo krivi. Na nas leži dolg in ni nam, da bi ga poravnali. Smo kot prekleti. V Kristusu bi morali biti eno. Pa se sumničimo in klevetamo, skozi stoletja pasemo razkol. Kristusa znova in znova križamo."

Težko dihamo. Tesno nam je. Kot da se hudič smuka čez morske valove in vozi po ozračju. Odrešilna beseda — kje si?

"Bog je usmiljenje, Bog je ljubezen. Zmagal bo kočno tudi naša sreca".

"Da! A le, če svobodno pristanemo na to. Človekova svoboda je velika skrivnost."

Tiho smo. Razmišljamo.

"Skrivnost."

"Moliti moramo. V majhnosti, v otroštvu. Molitev je moč. Nikdo ji ne more staviti meja".

"Molitev je moč", je ponovila babuška in še vedno je bilo videti blesk v njenih očeh.

Kot da me je obsvetilo skozi srce iz teh starih, blagih oči.

"Verujem v čas zmagovalja", sem vzkliknil drhte. "Od vzhoda do zahoda bomo v bratstvu slavili Boga."

"Verujemo tudi mi."

"A do tal moramo prej skloniti srca, oči pa povzdigniti do neba. Božji otroci moramo postati. Z božjo milostjo moramo sodelovati, ne ji stavitи zaprek. Drug za drugega moramo moliti, trpeti."

"Moliti, trpeti", je ponovila babuška.

"In bo zakraljevala ljubezen."

"Ljubezen."

Pesem, ki je zadrhtela v mlado noč, je bila molitev, star kijevski napev. Slavila je Krista, od smrti Vstalega, nosilca življenja. Bogorodico je veličala, brezmadežno, nad angele povzdignjeno.

V kratkem so se iznenada poslovili od sinjih jadranskih gladin in topih miramarskih brežin. Odpeljali so se z drugimi begunci v daljno Ameriko.

Zdaj moja molitev — in molitev je pesem — spremlja njihovo pot.

"Kraljestvo božje".

★ ISKRENO SE MORAM ZAHVALITI našemu "pojočemu misijonarju", kot so p. Odila imenovali ameriški Slovenci, da je vodil naš prvi slovenski misjon v Melbournu (od 10. do 17. marca). Iskrena zahvala tudi vsem, ki so mi pri organiziranju misijona kakorkoli pomagali, zlasti našemu pevskemu zboru. In ne nazadnje topla zahvala vsem, ki so se misijona udeležili. Odkrito povem, da sem se ob pripravah na misjon kar malo bal, da vabim zastonj. Zmotil sem se. Udeležba je bila od prvega do zadnjega dne velika, za konec pa je bila cerkev nabito polna. Udeležba, spovedi in nad 1200 svetih obhajil v tednu misijona je najlepši dokaz, da so melbournski Slovenci vzeli sv. misijon resno in da hočejo tudi v tujini ostati KATOLIŠKI Slovenci.

S katerim koli udeležencem misijona sem govoril, vsakdo mi je dejal, da je teden kar prehitro minil. Nihče ni pogrešal prijateljske družbe, televizije ali kina. Dobra volja premaga vse, misel na Boga in dušo pa napravi naše življenje res življenja vredno.

Bog daj, da bi naš sv. misijon pokazal med nami trajne uspehe!

★ Mnogi me sprašujejo, če je še kaj spominskih podobic sv. misijona na razpolago, ker bi jih radi poslali domov. Po cerkvi smo jih ob sklepu misijona razdelili 600, pa jih je zmanjkalo. Tiskati sem jih dal še nekaj sto in kdor jih želi, jih še lahko dobi. Le pošljite jih domov: tolažba bodo staršem, da ste tudi v tujini ostali verni.

★ Krščevale so v zadnjem mesecu sledeče družine: Dne 3. marca je bil v cerkvi bl. Nikolaja, Clifton Hill, krščen Marko Anton, sin Erika Krajanca in Stanke r. Markov iz Newporta. Pri Sv. Avguštini v Yarraville pa je ta dan oblila krstna voda Tanjo Marijo, hčerka Ivana Iskra in Pavle r. Iskra. — Dne 10. marca je v cerkvi sv. Družine, Bell Park, zajokala Suzana, hčerka Franca Stajn-

ka in Marije r. Okrajšek iz North Geelonga. Pri Mariji Pomagaj v Kew pa so prinesli h krstnemu kamnu Franka Mihaela, sinka Franca Vebra in Julijane r. Kampuš; druščino mu je delal Vladimir Rudolf, novorojenček Rudolfa Simunkoviča in Teerezije r. Srnec. — Dne 17. marca sem zapisal v krstno knjigo pri Mariji Pomagaj Janeza Marjana, sinka Jožefa Kastelica in Slave r. Zaje iz East Bentleigh. — Na mojem zadnjem obisku Adelajde so pri Srcu Jezusovem v Hindmarshu zajokali trije novi Slovenci, katere so prinesli h krstu v soboto dne 23. marca: Marko Ernest je prvorojec Ernesta Orla in Olge r. Sluga (iz Kilkenny), Stanko Viljem prvorojec Daniela Puža in Marije r. Klarič (iz Allenby Gardens), Viktor Jožef pa sinko Franca Žafrana in Mihaele r. Lukančič (iz Hindmarsha). — Vsem srečnim družinam iskrene čestitke!

★ V cerkvi sv. Avguština v Yarraville sta dne 16. marca stopila pred oltar Anton Guštin in Anica Zadel ter si obljudila zakonsko zvestobo. Tone je doma iz Stranskih Makol, nevesta pa iz Podbež, župnija Hrušica. Čestitke in obilico blagoslova na življenjsko pot!

★ Kot je p. urednik že zadnjič omenil, je naš melbournski nadpastir dne 5. marca slavil — svoj devetindevetdeseti rojstni dan. Res smo lahko ponosni na svojega nadškofa dr. Daniela Mannixa, ki je v dolgih letih svojega pastirovanja v Melbournu izvršil ogromno delo ter je, lahko rečemo — del zgodovine in razvoja naše metropole. Priboril je katoličanom mesto, ki jim v javnosti gre. Neuklonljiv sin irske zemlje in ponosen Avstralec je tako lepo pokazal, kako more sleherni emigrant združiti eno in drugo: se nikoli sramovati domovine svojega rojstva, obenem pa vzljubiti svojo novo domovino ter ji lojalno služiti. — Upamo, da mu bo Bog naklonil dočakati stoletnico, saj je nadpastir kljub visoki starosti še čil in zdrav.

★ Zdaj pa kar k našemu velikonočnemu programu, sicer bo tipkarija res prepozno dospela v uredniški urad.

Cvetna nedelja: redna slovenska maša ob 11:30 v cerkvi bl. Nikolaja, Clifton Hill. Pred mašo blagoslov oljnih vejic in zelenja.

Obrede **velikega četrtnega** (ob 8.) in **velikega petka** (ob 7.) bom opravil skupno s Fr. Kasičem oba večera. Cerkvica bo imela tudi božji grob, kakor ste ga bili vajeni doma. Od petka na soboto bo celonočno češčenje božjega groba. Želel bi, da čim več rojakov to noč ali na veliko soboto obišče cerkev, počasti sv. križ ter pomoli pri božjem grobu.

Na **veliki petek** ob 11. uri dopoldne imamo križev pot pri Mariji Pomagaj v Kew.

Obrede **velike sobote** (blagoslov ognja, velikonočne sveče, vode...) s **polnočno mašo velikonočne vigilije** imamo na prostem in sicer na dvorišču Baragovega doma v Kew, kjer smo se za božič zbrali k polnočnici. Začetek obredov bo ob pol enajstih zvečer. Kdor se udeleži polnočne maše, je zadostil nedeljski dolžnosti. — Po polnočni maši blagoslov velikonočnih jedil. Prinesite s seboj tudi stekleničke za blagoslovljeno velikonočno vedro.

Na **veliko nedeljo** slovenska maša ob 9. uri zjutraj v cerkvi bl. Nikolaja, Clifton Hill. Pred mašo blagoslov velikonočnih jedil.

Spovedovanje v Melburnu: Pred in po obredih **vel. četrtnega** in **vel. petka**. Na **vel. soboto od 10-12** in **od 3-5** v cerkvi bl. Nikolaja, Clifton Hill, zvečer pa **od 9. ure do obredov** v kapelici Marije Pomagaj, Kew. Na vel. nedeljo pred mašo,

Pete litanije z blagoslovom pri Mariji Pomagaj v Kew na soboto po veliki noči (20. aprila) ob sedmi uri zvečer.

St. Albans:

Velikonočno **spovedovanje na vel. torek** od pol osmih zvečer dalje, Sacred Heart Church. Na velikonočno nedeljo ob pol petih popoldne **pete litanije** z blagoslovom.

Geelong:

Velikonočno **spovedovanje** na veliki petek **od 2 — 5 popoldne**, Holy Family Church, Separation Street, Bell Park. Slovenska maša istotam na velikonočno nedeljo **ob enajstih**. (Ne ob pol enajstih, kakor navadno na drugo nedeljo v mesecu!)

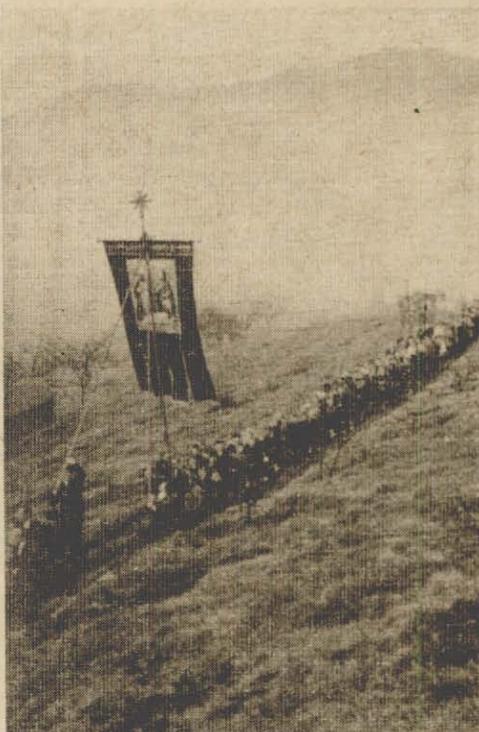
Ballarat:

Velikonočno **spovedovanje** na veliko sredo **od 6. — 8. zvečer v stolnici sv. Patrika**.

Morwell, Gippsland:

Velikonočno spovedovanje na pondeljek velikega tedna od **6. — 8. ure zvečer**.

Vsem avstralskim Slovencem želim prav iz srca blagoslovljeno veliko noč. Vem, da nam pirnov in ostalih dobrat ne bo manjkalo; naj nam ne manjka tudi božjega blagoslova!

Velikonočna procesija v Dolu pri Ljubljani 1. 1961. Prva po 13 letih. Očividno se je morala viti po precejšnji samoti, da ni "ovirala prometa" v zgodnjem nedeljskem jutru.

IZ ROKAVA P. ODILA

ROKAV POZNA SAMO ČLOVEK. Zato, ker ima roke. Roke, ki se po načrtu gibljejo, premikajo, delajo, se sklepajo k molitvi. Roke ima samo človek in samo človek ve, zakaj mu jih je Bog dal.

O d k o d j e č l o v e k ? Še vedno smo pri verski resnici: Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega STVARNIKA. Nevera nima odgovora na vprašanje: odkod je človek? Tudi svetna veda ga nima. Nevera bi rada spravila človeka na stopinjo živali. In nič drugega ni človek, kot žival, pa še bolj nesrečen kot živila, če ne priznava Boga, če bi duše ne imel. Da, prav je rekel nekdo: Nevera se z besnostjo brani Boga-Stvarnika. Govori o neki praploditvi, ki je nastala od sončnih žarkov, ki so razvili v mrtvi naravi posebne plodilne sile in te so postavile na svet človeka, kot je nekdo zapisal: "Na svet človeka pahne temna roka!" To je mrtva materija. Iz zrna, ki nima klice, nič ne zraste, pa četudi je zrno na najbolj vročem tropskem soncu. Polno resnih učenjakov je, ki trdijo in so tudi neomajno dokazali, da je narava sama popolnoma nerodovitna vsakega življenja, kakor hitro se od nje odstranijo vse življenske klice. Če je danes tako, kdo bo dokazal, da je bilo kdaj drugače? Nevera trdi, da je včasih presilna vročina obujala življenje iz mrtvine. Bežite no! Presilna vročina življenje, tudi človeško življenje mori, ne pa obuja. Kar danes življenje mori, to včeraj ni moglo življenja buditi.

Največji možje med naravoslovci-učenjaki so obsodili še posebej sramotno naziranje o živalskem pokoljenju človekovem. Nobena vrsta ne prehaja v drugo vrsto. Človek je tako bistveno različen od najvišje živali, da se nikoli iz nje razviti ni mogel. Bistvene razlike so že v telesu: v lobanji, v rokah, nogah, v pokončni hoji; potem v rasti in razvoju, v starosti, ki jo človek v primeri z živaljo dosega. Kaj pa šele razlike v duhu, govorici, v vesti, zavesti, mišljenju! Pot nevere je temna in zelo se moramo te poti varovati, ogibati. Ali je res to za človeka čast in odlika, če bi imel žival za svojega prednika? Nevera nas poniže.

V e r a n a s p o v i š u j e : Vera pove jasno, kar je človeka edino vredno: človek je od Boga ustvarjen in sicer kot najimenitnejša stvar na zemlji. To je lepa, to je častna, to je vzvišena

beseda o človekovem postanku. Ali, kot je nekdo napisal: Človek, poglej: na vsakem udu tvojega telesa se pozna vtisk prsta vsemogočnega Boga.

Ali je to resnica? Da, resnica! Poglejmo, kaj je napisano v sv. pismu: **Že je Bog ustvaril in urebil svet.** Tako jasne izjave o stvarstvu ni v nobeni drugi zgodbi o izvoru sveta, kot v sv. pismu. Bog je ustvaril nebo in zemljo in vse, kar je na zemlji. Tudi človeka. Saj je jasno napisano: "BOG JE NAREDIL, USTVARIL ČLOVEKA iz zemlje in mu vdahnil v obliče ozivljajočega duha." Kaj hočemo lepšega, vzvišenejšega? Hebrejsko ime za prvega človeka je ADAM, kar pomeni iz zemlje ali zemljak. Toda prvotno pomeni Adam očeta. Prva žena je bila Eva, kar je pomenilo: ŽIVLJENJE, prvotno pa je tudi pomenilo mati. Oče in mati vseh živih.

V S E J E V S T V A R J E N O Z A Č L O V E K A : Zemlja že ni bila več pusta in prazna ter zavita v neprodirno temo. Vesela luč je že razsvetlila zemljo z mrežo svojih žarkov. Zelenje rastlinstva je že odevalo doline in hribe. V vodah, v zraku, po zemlji je že vse mrgolelo raznih živali. Zvezde so že vzhajale in zahajale na nebeškem oboku. Vsa narava je bila dovršena in pripravljena — za koga? Za človeka! Da, zdaj je božja dobrota morala dati tej naravi še gospodarja. Res bi drugače vsemu stvarjenju nečesa manjkalo, nečesa velikega, neizrečenega: manjkalo bi očesa, srca, glave. Kar misli si to lepo zemljo brez človeka! Zemlja je čakala svojega kralja — človeka. Da, zanj so pogrnjene vse njene cvetne preproge; zanj se bočijo v sence njeni gozdovi; zanj so zbrane vode v studencih, potokih, rekah, morjih; zanj so nagrmadeni skladi gora z vsem rudninskim bogastvom; njega čakajo vse živali, da se mu slovesno poklonijo.

Na vse svoje stvarstvo je Bog pritisnil korno, ko je ustvaril človeka. Kratko pa jasno je napisan ta silni dogodek: "Bog je rekel: Naredimo človeka po svoji podobi in sličnosti, in naj gospoduje nad vsem stvarstvom . . . Bog je ustvaril človeka, moža in ženo je ustvaril. Blagoslovil ju je in rekel: Rastita ter množita se in napolnila zemljo in podvrzita si jo . . ." (I Moz. 1,26-27) Tak je izvor človeka. Iz božje roke je izšel. Od Njega smo vsi, od Boga. Od Adama in Eve smo vsi in njima je Bog dal stvariteljske moči in lastnosti.

(Dalje str. 123)

Misli, April, 1963

Izpod Triglava

Na NANOSU so zgradili nov televizijski oddajnik, ki je najmočnejši od vseh v Sloveniji. Preko njega gredo po eni strani slovenske televizijske oddaje v zamejstvo in vsi Slovenci v Italiji jih lahko prejemajo. Na drugi strani pa sprejema in oddaja v Slovenijo televizijo skoraj vse zahodne Evrope.

MED PREPOVEDANE KNJIGE iz inozemstva spadajo tudi naslednje: Tonče s Sloma, ki je izšla pred časom v celovski Mohorjevi (spisal p. Bernard), Sveti molk in Ura s kukavico (spisal K. Mauser) ki sta izšli v isti založbi. Nekdo je poslal te knjige in še več drugih v Slovenijo prijateljem, pa so le nekatere dospele, navedne tri so bile zaplenjene. Ali je režimu "nevarna" vsebina teh knjig ali morda samo njihovi avtorji?

CESTNI PREDPISI so obsežnejši in strožji v Sloveniji kot drugod po Jugoslaviji. Potrebno je to zaradi tega, ker je v Sloveniji cestni promet dosti bolj živahen kot drugod. Posebno veliko je v Sloveniji na cestah motornih koles. Statistika je pokazala, da pride eno motorno kolo dandanes že na vsakih 23 prebivalcev. Avtomobili znamke Fiat so se pa po novem letu zelo pocenili in si jih nabavljajo taki, ki še dolgo ne bi mislili na nakup avtomobila.

PROSLAVLJANJE PARTIZANSTVA pojema v domovini, celo komunisti sami so se ga naveličali. Tako govore poročila. Ni več bučnih proslav v čast "herojev", tudi umetnost v knjigi, slik, kiparstvu in glasbi ni več tako trdno vprežena v to proslavljanje. Vzrok je baje deloma ta, ker je že po pregovoru vsaka pesem le nekaj časalena, deloma skušajo z opuščanjem oboževanja revolucije pridobiti zase — emigracijo. Korak nazaj, dva koraka naprej — to komunisti znajo.

V STIČNI je dne 23. februarja umrl ondotni opat "belih menihov" dr. Avguštin Kostevec. Dom je bil iz Drašičev pri Metliku in je dočakal blizu 74 let. Odkar je po prvi svetovni vojni postal vrhovni predstojnik stiškega samostana, je polagoma rasel v enega najbolj odličnih mož med

Slovenci. Pogreb, ki ga je zaradi bolezni nadškofa Vovka vodil mariborski škof dr. Držečnik, je živ dokaz, kako spoštovan je bil rajni opat vse-povsod. Ogromne množice so se zbrale in molile ob njegovi krsti.

IZ REZULTATA ANKETE, ki so jo nedavno napravile slovenske zdravstvene ustanove, je razvidno, da žene v Sloveniji sedaj pomorijo že dve tretjini otrok, preden so bili rojeni. Toda so zdravniki, ki zatrjujejo, da je omenjeno število cenjeno prenizko. V resnici da je še več nasilnega odpravljanja človeškega plodu. Tako statistika prikazuje, da je slovenska žena najkrutejša sovražnica slovenskih življenj. Saj so uničile že več slovenskih življenj kot obe svetovni vojski z okupatorji in komunistično revolucijo vred — tako ugotovlja Svobodna Slovenija v Argentini.

LJUBLJANSKI NADŠKOF Anton Vovk se čudno vztrajno upira svoji trdrovatni bolezni in poročila pravijo, da se mu zdravniki čudijo. Venadar po človeških računih ni upanja, da bi si opomogel in spet sam prijel za krmilo ter nemoteno vodil svojo nadškofijo. Zato je dobil pomočnika v osebi dosedanjega generalnega vikarja **dr. Jožeta Pogačnika**. Sveti oče ga je imenoval za pomognega škofa ljubljanskega, posvetil ga bo pa zagrebški nadškof Šeper na cvetno nedeljo 7. aprila. Doslej je imela ljubljanska škofija samo enega škofa z imenom Jožef — grof Rabatta pred 300 leti.

V TRŽIČU NA GORENJSKEM imajo še vedno "PEKO", ki peče čevlje, kot jih je že pred polstoletjem začel peči Peter Kozina, ustanovitelj te "peke". Čevlji iz te "peke" so bili tako dobrati, da so si utrli pot na trge izven Slovenije in Jugoslavije. Po vojni je "PEKO" posvojila država, kakovost blaga je popustila in tuji trgi so se mu zaprli. Zadnje čase so pa PEKO teh čevljev zboljšali in sedaj jih izvajajo v zahodno Evropo in celo v Ameriko.

BOŽIČ JE BIL seveda spet uradno "navaden delavnik", ljudje so pa zelo praznovali. Bilo je tudi prvič, da so pred božičem prodajali smrečice za božična drevesa. Celo voščilne razglednice z božičnimi slikami so se doobile in res so jih toliko kupljali in razposlali, da je bila pošta za božič preobremenjena. Novoletno praznovanje, ki ga uradno pospešujejo namesto božiča, počasi izgublja veljavno in z njim "dedek Mraz"...

ČETRTA POSTAJA

Ivan Cankar

KO SEM BIL OTROK, sem rad ogledoval podobe križevega pota na mračnih cerkvenih stenah. V osamljenem hramu, hladnem in tihem, v ozračju, ki je še vse dišalo po jutranji maši, molitvah in kadilu, so podobe oživele, stopile so iz okvirov in govorile na glas.

Njih povesti so bile polne žalosti in hkrati polne tolažbe. Iz daljnih krajev so bile in iz daljnih časov, pa vendar so bile tako žive in resnične pred menoj, kakor bi ne mogla biti nobena zgodba, ki bi se vršila ob belem dnevu telesno in šumno vpričo mojih oči. Gledal sem oblačila, kakor jih ljudje takrat, za mojih otroških let, niso več nosili, halje in jopiče, bele, rdeče, pisane s trakovi in pentljami našarjene; ali vendar se mi ta oblačila niso zdela prav nič tuja in neznana, temveč čisto domača, kakor da bi jih srečaval ra cesti vsako uro.

Videl sem obraze, divje, zagorele, krivonose, žehteče brezsrečnost, zlobo in sovraštvvo, pa se jih nisem bal in nikakor mi niso bili razbojniki iz jutrove dežele, ki so prišli žalit in ubijat, kar je bilo mojemu srcu ljubega. Zdelo se mi je, da sodijo poleg, h Kristusu in Materi božji, kakor senca poleg luči, in da bi te silne povesti ne bilo brez njih. Razločil sem glasove, nikoli zaslišane, iz brezna vpijoče, krik in vrišč, zasmeh in zmerjanje in jok žensk iz Jeruzalema; nobene besede nisem razumel, ali vse sem občutil in presunile so mi dušo.

Tako sem hodil v svetem mraku od postaje do postaje ter gledal in poslušal živo zgodbo, ki mi je bila zmerom draga in zmerom strašna.

Sredi med zagorelimi, kričečimi obrazi se je tiko svetilo lice Njega, ki je nesel težki križ. Takrat še nisem videl njegove lepe brade, od krvi in prahu oskrunjene, nisem še ugledal njegovih velikih, mirnih, svetlih oči, ki so vse spoznale in vse vedele. Mislil sem, da je najhen, ubog otrok, ki so mu bili brez usmiljenja naložili breme, devetkrat večje on njega; saj je omagoval pod njim celo močni Simon iz Cirene.

Bos je bil otrok, ki je nosil križ, in tudi nog njegovih, teh sirotnih, prej tako belih, se je držala strnjena kri. Roke so objemale strašni les in rokavi rdeče halje so se vili nazaj prav do komolcev, da so se svetile v soncu čiste otroške lakti; in še na teh čistih lakteh so cvetele rdeče kaplje kakor mah na polju. Na glavi je nosil venec, iz rta postaja, tista, kjer sreča Jezus svojo žalostno

France Gorše: Srečanje

trnja spleten, izpod katerega je kakor iz stoterih kanglic brez milosti lila bolečina na čelo, na lica in na oči, da se je zasenčila njih nebeska luč, in celo na ustnice, te med vsemi na vekomaj blagoslovljene.

Med štirinajstimi podobami, ki so se vrstile po mrzlih stenah v mraku in tišini ter se prijazno in odkritosrčno pogovarjale z menoj, kadar sem bil z njimi sam, je bila mojemu srcu najbližja čet-Mater.

Tudi ona, Mati božja, je imela čisto otroški obraz. Droben je bil, zelo ozek in bel in dvoje velikih oči je sijalo iz njega, dvoje globokih jezer v katerih se je trepetajo ogledovalo sonce. Oblečena je bila v dolgo sinjo haljo, prepasano s širokim temno modrim pasom, in sinjina je odsevala na licih, da so bila še nežnejša in bledejša.

Na neki podobi v stari vaški cerkvi je imela srce presunjeno s sedmimi meči in ko je stopila iz okvira, so se narahlo zazibali in stresli teh mečev jekleni ročniki, ki so imeli obliko križa, in kaplja krvi je kanila iz srca.

Ta ozki, beli obraz je pričal brez solz in brez besed: "Čigava bolečina je večja od moje?"

Ob poti je stala, ko je prišel mimo. Prišel je mimo silen oblak, ki se je vzdignil do nebes in

jih zatemnil, ta oblak je bil rdeč prah, kri je vpila do nebes. In vse je utonilo v njem, vse je izginilo, ničesar več ni bilo, on sam je bil, prav sam v tem neizmernem krvavem oblaku. Otrok je bil, ki je objemal križ. Omahoval je pod njim, se opotekal in padal, da se je zasolzil kamen, ko je poljubil njegovo čelo.

Tako je šel neusmiljeno v smrt. Kakor seže bela roka v noč, je segel njen pogled do njega, se je iz jezera njenih oči prelilo sonce v sonce.

"Sin moj, ti ljubi otrok moj!"

Komaj je videl to roko, to lice, te oči, komaj je slišal ta glas, ni bilo več ne trpljenja ne trnjevega venca ne križa. Visok in lep, brez krvi in ponižanja je stopil k nji, da bi jo potolažil, kajti njena bolečina je bila večja od njegove. —

Zdaj, v tem strašnem času, ga vidim živega tik pred seboj, vidim ga tisočkrat in tisočkrat. Vidim jo, žalostno Mater, tudi njo tisočkrat in tisočkrat. Človek gre na Golgoto, da bo trpel in umrl in da bo vstal poveličan.

VSE JE TVOJE

Dr. Mihael Opeka

TVOJA LEPA SO NEBESA,
TVOJ PROSTORNI ZEMLJE KROG,
TVOJ VESOLJNI SVET PROSTRANI —
VSE JE TVOJE, VEČNI BOG!

SONCE, MESEC NA VIŠAVI,
ZVEZD PONOČNIH VELIČAST,
STROP NEBA IN ZRAČNE DALJE,
VSE JE, STVARNIK, TVOJA LAST.

TVOJI SO PO ZEMLJI HRIBI,
TVOJ GORA NESTETI SKLAD,
TVOJI BRDI IN RAVNINA
IN DOLINA IN PREPAD.

VRELCI ŠUMNI IN POTOKI,
ŽOBOREČ IZ ZEMSKIH TAL,
TVOJE SO DEROČE REKE,
TVOJ KIPEČI MORSKI VAL.

IVJE, SNEG IN LED IN TOČA,
VSI SO TVOJI, GOSPODAR,
TVOJI BLISKOV ŽARNI OGNJI,
TVOJ V OBLAKIH JE VIHAR.

NOČ JE TVOJA, DAN IN LETO,
POMLAD IN JESENSKI SAD,
TVOJE SVETLOKRILO JUTRO,
TVOJ VEČERNI MRAK IN HLAD.

V GOZDU ZVER IN PTICA V ZRAKU,
RIBA, KI JO VAL POJI,
NA GREDICI NEŽNA CVETKA —
TVOJE VSE JE, KAR ŽIVI.

VSE JE TVOJE V VIDNEM STVARSTVU,
VSEMOGOČNI OČE MOJ,
VSEMU SVOJE SI DOBROTE
JASNO VTISNIL PAČAT SVOJ.

VENDAR KAKOR V STVAR NOBENO
V ME SI VTISNIL SVOJ OBRAZ,
V DUŠI MOJI TI ODSEVAŠ —
NAJBOLJ TVOJ SEM — ČLOVEK JAZ!

mož in žena

Dr. A. Trstenjak:
"MED LJUDMI"

On pije.

POGLAVJE O ODNOŠIH MED MOŽEM IN ŽENO bi bilo bistveno nepopolno, ako bi ne omenili tudi moža, ki — pije.

Res je sicer, da "se pijanec spreobrne, ko se v jamo zvrne", kakor pravi star pregovor, zato priznamo, da je žena, ki ima moža pijanca, prava mučenica, trpinka. Res ni nič kriva in "za to nič ne more". Edino to bi ji mogli očitati, zakaj ga je vzela, če je videla, da je pijanec. Saj je vendar morala vedeti, da taki zakoni niso srečni.

Vse, kar je mogoče svarilnega in strašilnega povedati, vse, kar smo slabega o moških povedali, je pri pijancu zgoščeno v eni sami osebi. Tudi vsa nasprotja, vse nepreračunljivosti, ki bi si jih o moških sploh ne mogli misliti, da se morejo družiti, se pri pijancu v čudni druščini bratijo. Pač zato, ker pri njem nikoli ni vse "zavestno" in prav tako nikoli nič "dosledno" ali logično.

Prvo torej: Ne jemlji pijanca!

Drugo pa je previdno vprašanje: Ali ne bi vendarle prav žena v izjemnih primerih edina zmogla to, kar je sicer nedosegljivo — namreč spreobrniti pijanca?

Mnogokrat slišimo, da je žena taka, kakršno mož naredi. Včasih je to res, vedno pa ne. Zato se v take splošne trditve raje ne spuščamo, niti omenili jih nismo. Resnično pa je nasprotno: Mož je večkrat tak, kakršnega žena naredi. Pregovor, ki je med ljudstvom zelo v rabi, trdi celo več: "Žena moža naredi — ali ga pa skazi".

To sicer tudi ne drži vedno, vendar pa zelo pogosto. Žena ima na splošno večji vpliv na moža kot mož na ženo.

Huda žena možu: "Ali veš, kako pravimo človeku, ki zlepa ne more iz gostilne?"

Mož (dobre volje): "Kako bi ne vedel? Saj ga zmerom vidim. Natakar mu pravimo."

Tu si stojita mož in žena nasproti, kot starim Rimljani in Grki. Rimljani so bili močnejši in so premagali Grke, a prav s tem porazom so postali Grki zmagovalci nad Rimljani. Rimljani so jih

namreč premegali vojaško, politično, obštem so pa s tem prišli pod vplih grške kulture, ki jih je polagoma prevzela in spremenila.

Da, rečemo celo lahko: Če dobi mož pravo ženo, ga vedno spreobrne. To se pravi, vsaka prava žena spremeni osebnost in značaj svojega moža. Prava žena zna v tem delati čudež. V nji je ogenj, ki se v njem topi moški kremenc. Nima pa vsaka tega ognja v sebi; marsikatera ga ima pre malo; pri drugih je premalo goreč. Tu se začnemo pogrezati v globino edinstvene umetnosti: preobraževalnega vpliva ene osebnosti na drugo.

Žena na obisku pri prijateljici. Ona jo vpraša: "Kako le moreš trpeti, da ti mož vse večere ostaja zdoma?" "Kaj hočem? Ne morem zahtevati, da po cele ure sam poseda doma pozno v noč."

Eno je gotovo docela zgrešeno: če katera misli, da bo pijanca spreobrnila z zmerjanjem, očitki ali nauki, se zelo moti. Tudi s prošnjami: "Lepo te prosim, nikar ne pij, skrbi za družino, varuj, glej na otroke!" in podobno — ga ne bo zmodrila. Z vsem takim in podobnim moža samo v gostilno podi.

"Kako pa naj ravnam?" bo rekla katera nestrpno.

(Bo povedal prihodnjič.)

KAKO SE PRILEŽE

*Kako se prileže večerni počitek,
ko sonce omaga in zdrkne za hrib!
Pozabljen je vsakršen dneva očitek,
tegobe in slednji zagrenjeni hip.*

*Prisedem za mizo. Veselo kramljanje
dokončno mi vrne prisotnost duha.
Nalijem, napijem za dneve nekdanje:
Drugače prijetno je bilo doma!*

*Ne piva ne vina v domači vasici
za tešiti boli si nisem točil.*

*Veselo sem ukal, z veselimi klici
sem slutnje pekoče v sladkost pretopil.*

I. Burnik

Misli, April, 1963

NAROČNICA V AMERIKI PIŠE PISMO

Draga Marija N. v Melbournu: —

Kakor Vi, tako tudi jaz z zanimanjem prebiram list MISLI. Toda jaz se strinjam z vsem, kar je podano v člankih MOŽ IN ŽENA. Vi pa včasih podaste kritiko v smislu, da se preveč udarja po ženskem svetu. Po mojem je čisto prav, da se najde kdo, ki očitno pove, kaj in kje je nekaj narobe, kje je vzrok nesporazuma v družinah, ki postane lahko jako usoden.

Ne bom trdila, da je tega zla posebno veliko med Slovenci. Nevarnost pa je, da se boleznen, na kateri boleha naše okolje, razpase tudi med nami. Jaz nimam priložnosti, da bi opazovala življenje med Slovenci, ker tu daleč okoli Slovencev ni, opazujem pa lahko življenje med Amerikanci. Gotovo imate tudi v Avstraliji dosti takih "zgledov", ki prav lahko postanejo nalezljivi. To je okolje, ki smo prišli vanj po sili razmer, pa moramo biti močni v sebi, da mu ne podležemo. Prav zato bi morali biti hvaležni ljudem, ki nas svare pred nevarnostjo in odkrivajo tudi naše napake, če smo že zašli na napačna pota.

Nihče ne more danes trditi, da je ženski svet to, kar bi moral biti, pa tudi moški ne. Seveda so izjeme povsod in to pri obeh spolih. Glavno vlogo bi vendar morala igrati žena, seveda ne na odru kot slavna filmska igralka, ki išče slavo in čast za sebe. Žena bi morala biti skromna, delovna in ljubeča pomočnica možu, ne gospodarica. Ne vem ravno, na kateri strani je večja krivda, če pride v družini do prepirov in celo ločitev, toda tu v naši okolici opazujem, da se vse izteče po pravi poti, ako je žena na mestu. Tudi, če mož ni svetniškega značaja. Poznam pa več družin, ki žive v večnih preprih ali pa so se že ločile prav po zaslugi žen. Imam v mislih katoličane, ki bi po svoji vzgoji morali vedeti, kaj je krščanski zakon.

Prvi vzrok se mi zdi je v tem, da se mnogo deklet poroči, preden imajo čas premisliti, kaj jih čaka. Ne razumejo, da medeni tedni hitro minejo. Če od tedaj naprej ne znajo prilivati grenkostim zakonskega življenja medu ljubezni in potrpežljivosti, je lahko kmalu vse narobe. Res je, da možje niso najbolj rahločutni, a jih k temu lahko pripravi dobra in ljubeča žena. Je res nemogoče, da bi bil mož, ki pride truden domov od dnevnega dela, vedno tako razpoložen kot je bil kot fant, ko je svojo sedanje ženo snubil. To mora vsaka pametna žena razumeti. Predvsem smo žene dolžne ohraniti dobro voljo. S tem bomo pomagale, da

tudi možje ne bodo držali mule in bodo prijazni.

Seveda to ni vedno lahko, nemogoče pa tudi ne. Reči pa moram, da ženski svet in tej naši okolici nikakor ni kos nalogam, ki so jih naše mateže nekdaj tako potrpežljivo izvrševale. Zmerom spet izvemo za kak polom po krivdi žensk v družinah v naši okolici. In se zgodi, da meni in more reče kdo od otrok — imava jih, hvala Bogu, pol tucata in vsi so rojeni v Ameriki: Dobro, da vidva nista Amerikanca, da se nam ni treba batiti poloma v naši družini!

Kar se pa tiče Vaših opazk, draga Marija, k spisu o ČISTOSTI, je pa gotovo, da je pravilno meril v prvi vrsti na ženski svet, ki je mnogo bolj prizadet v tem oziru. Prvo je nedostojna in neprimerna moda v obleki, ki je mnogokrat povzročiteljica skušnjav za mladi in tudi starejši moški svet. Skušnjave vedijo v nečistost vsake vrste. Bo rekel kdo: Saj dekleta dandanes niti ne vedo, kaj je prav in dostojno. Že mogoče, — toda vprašala bi: KJE SO PA MATERE?

Marija je v Fatimi povedala, da prav nečisti grehi napolnjujejo pekel. Mi odrasli moramo to vedeti in že prav v nežni dobi svoje otroke začeti navajati k čistosti. Poslušati moramo glas Matere božje, ne pa agentov, ki razkazujejo svoje modne vzorce v našo pogubo in ne v naše dobro. Ne voditi otrok v kino in pred televizijo brez pomisla, kaj bodo tam videli. Ne jim pustiti, da segajo po slikanicah in knjigah, ki razkazujejo goloto in preveliko svobodo med spoloma.

Le začimo dekleta in žene najprej pri sebi in ne dolžimo fantov, da je vsa krivda na njih. Dekle bi morala biti angel varuh svojem fantu, ne pa njegova zapeljivka, kot se tolkokrat godi.

Toliko naj zadostuje za danes, draga Marija N., le še to naj dostavim, da bom rada sprejela Vašo kritiko, če boste kaj napisala in me pograjala zavoljo teh vrstic. Bodite prav lepo pozdravljeni! — Ivanka Kraljič, Elk River, Minnesota, USA.

TO JE PA KAR RES!

Kranjski Janez (doma na Štajerskem): Saj bi človek še hodil v cerkev, nič ne rečem, pa moraš zmerom položiti nekaj v peharček, pa še kar dvakrat.

Australski duhovnik (doma na Kranjskem): Nikar tako ne govori! Če si siromak in nimaš, te ne bo nihče iz cerkve gonil, ako ne daš.

Kranjski Janez (porožlja z drobižem v žepu): O, saj tisto ni, da bi ne imel. Hudič je to, če dam, potem nimam.

IN IME MU JE BILO BARAGA

(Nadaljevanja)

Poklic priganja

ZAPUŠCATI DOM JE VEDNO TEŽKO. Posebno, če se zdí, da ga človek ne bo več videl. Misijonski poklic morda priganja, vendar misli na težave v prihodnosti in na prijetna leta v preteklosti se vrvajo.

Večer pred novim letom 1830 prinaša Ameriki ne le novo leto, tudi novega moža — orjaka Friderika Baraga indijanskim misijonom v severozahodnem ozemlju.

V mesecih, ki jih je Baraga preživel v New Yorku in Cincinnatiju, je rasla njegova neučkanost. Žanjec bi rad čimprej začel z žetvijo. In končno mu pripade indijanska njiva, bogata in zrela, da novi delavec na njej poskusi svojo spremnost. Arbre Croche (Krivo drevo) je kraj, ki je namenjen Frideriku Baragu.

Baragovo ljubezen do njegovega prvega indijanskega misijona bi mogli primerjati le ljubezni ženina do neveste. Misjon leži na zahodni strani michiganskega polotoka. Maloštevilni indijanski katoličani ga tam pozdravijo 28. maja 1831. Njegovo celotno bitje, telo in duša, drhtita, kakor moremo spoznati iz njegovega lastnega popisa:

"Srečan dan, ki me je pridružil Indijancem, katerih ne mislim nič več zapustiti, če je takva sveta božja volja... Ne morem Ti povedati moja preljuba Amalija (Baragova sestra doma v Sloveniji), kako otroško se navežejo ti dobri naravnii ljudje in kako natančno ubogajo svojega duhovnika. Kadar kdo od njih kam gre po opravkih, na primer da nabere drevesnega lubja, s katerim pokrívajo svoje strehe, vedno najprej pride k meni, da me obvesti in mi stisne roko... Pred mašo vsako jutro glavar rodu moli jutranjo molitev. Zvečer ob sončnem zahodu spet spet zazvoni in opravi se skupna večerna molitev... Ne morem Ti povedati, moja draga Amalija, s kakšnim prisrčnim veseljem in hvaležnostjo krščujem na novo spreobrnjene pogane, posebno kadar jih je več obenem za krst pripravljenih. Neki dan sem jih krstil 7 in 12. julija sem krstil 11 poganov hkrati — o srečni, nepozabni dan!"

Kaj so telesne težave, če se primerjajo s takim duhovnim veseljem! Zares, Baraga je pustil doma veliko, vendar piše svojemu sobratu duhovniku:

"Tukaj sem našel tolažbo, o kakršni doma še

sanjal nisem. Hvala Bogu, ki je uslišal mojo prošnjo in me poslal med Indijance. Med njimi želim ostati do smrti, če Bog tako hoče."

Bridkosti tudi ne manjka

Kako sijajna je postava tega gorečega misijonarja med njegovimi indijanskimi otroki v Kristusu! Paganstvo se kar taja v božji milosti in apostolski gorečnosti Baragovi. Piše sam:

"Po krstu mi prinašajo vse svoje malikovalske predmete, ki so jih dotelej porabljali pri svojih daritvah malikom. Naredil sem grmado in sežgal vso to pogansko navlako kot žgalno daritev vsemogočnemu večnemu Bogu, ki mu edinemu gre dolžna daritev in ki naj bo slavljen in češčen na veke!"

Tako potekata dve letii, ki sta tudi najbolj srečen čas v Baragovem življenju med Indijanci. V njegovih krščanskih vaseh, ki jih ustanavlja, je cerkev središče vsega življenja: telesnega, duhovnega, družabnega... Za katoliške Indijance je vera nekaj, kar je vsem skupno... Maša, molitev, katekizem, posebne pobožnosti, vsakdanje življene. Šola lepo uspeva, domovi, cerkvica, skromno stanovanje za misijonarje se dviga od tal in življenje je lepo, dobro.

Kaj pa težave in razočaranja?

Prav dosti jih je, posebno ko se Baraga trudi, da bi ustanovil kar mogoče veliko novih misijonskih postojank. Pijača, ki je tako pogubna za naravo Indijancev, večkrat spreminja te ljudi v divje zverine, Indijanci so po navadi zelo vdani pijači Tu pri Veliki reki je mnogo trgovcev s kožami, ki so povsod Indijancem za petami in jim prinašajo žganja, da bi jim ugrabili dragoceno kožuhovino. Tako so Indijanci tod okoli skoraj vedno pijani!"

Še več o tem je zapisal:

"Nekaj strašnega je videti pijanega Indijanca. Posebno pa pijano Indijanko. Tedaj so zares podivjani. Človek sreča tu mnogo indijanskih žensk, ki nimajo nosu. Ko sem prišel sem in opazil ta nenavadni pojav, si ga nisem znal razložiti. Pozvedoval sem in izvedel, da napadajo druga drugo kot divji volkovci in si druga drugi v pijanosti odgriznejo nos. Druge nimajo prstov na rokah — izgubile so jih v takih pijanskih borbah. Moški napadajo drug drugega z dolgimi noži, ki jih vedno nosijo s seboj. Večkrat slišimi o bojih

med pijanimi Indijanci. Moje življenje je tukaj v nevarnosti. Vsak večer moram skrbno in varno zaklepati, da se zavarujem zoper obiske teh zverin."

V resnici so pijani Indijanci, ki so jih ščuvali trgovci s kožami zoper Baraga, večkrat skušali vdreti v njegovo kočo. Baraga se je namreč trudil, da bi oblasti prepovedale uvažanja žganja med Indijance.

Novo misijonsko polje

Baraga je vedel, da je bolj gori na severu dosti dela zanj med očipvejskimi rodovi Indijancev v Gornjem Michiganu in Minnesoti. Žedel je mednje:

"S hrepenenjem čakam trenutka, ko bom odpotoval k Gornjemu jezeru. Upam, da se bodo tudi tam mnogi spreobrnili h krščanski veri in v njej našli večno zveličanje. Oh, ta misel me dviga in spodbuja! Da bi mogel dobiti peruti in poleteti tja preko zeledenelih jezer, da bi bil prej pri teh poganih!"

Tako navdušenje se rodi v nebesih, se goji v mladosti in dozori v zrelih letih — v molitvi. Baragov Stvarnik, njegovi starši in duhovni voditelj — vsi so prispevali svoj delež in bogati sadovi sedaj zoriji. Baraga piše:

"Upam, kakor sem že rekел, da se bodo tam mnogi spreobrnili h krščanski veri. Vendar, tudi če bi se le eden ali dva spreobrnila, bi bilo vredno naporov, da misijonar gre in oznanja evanđelij. Toda neskončno dobri Bog vedno da več kot pričakujemo."

(Še!)

P O I Z V E D O V A N J A

Slavko Jerič — kje je?

Doma iz Komna na Krasu, 33 let star, v Avstraliji 10 let, delal v Coomi, "izginil." Išče ga V. Trampuš, 367 O'Hea St., Pascoe Vale, Vic.

Anton Pisk — kje je? Njegov rojstni kraj so Ravne pri Grgarju. Baje biva v S. A. Naj se oglaši na naslov: Slavko Fabian, 17 Vineyard St., Mona Vale, NSW.

Jože Kozole — kje je? Njegova žena, Tončka r. Jeler, je z njim vred doma pri Rajhenburgu. Išče ga sestra, por. Klavžar, v Belgiji.

Misli, April, 1968

Pomladni prizor iz Slovenije

NADALJNJI DAROVI ZA SKLAD

£ 4-0-0: Vlasta Cergol, Neimenovana;

£ 3-0-0: Neimenovan Vic., Marija Rožman;

£ 2-0-0: Stanko Sivec, Anton Čečko, Ivan Maurice, Ciril Jamšek;

£ 1-10-0: Marija Fabjančič;

£ 1-0-0: Jožica Lasič, Danila Slavez, Ivan Gril, Ivan Kovačič, Rudi Mavrič, Janko Klavora, Jožef Klement, Roman Zrim, Karl Levstek, Darčko Stanič, Peter Lomnický, Štefka Smole, Jože Kovačič, Albin Drašček, Slavko Hrast;

£ 0-10-0: Leop. Müller, Anton Gjerek, Herman Muster, Anica Sluga, Miro Colja, Jože Kastelic, Jos. Rupnik, Ivan Hozjan, Stanko Šubic, L. Cerkvenik, Avg. Pavlič, Franc Mahnič, Peter Arlič, Franc Ban, Jože Slavec;

£ 0-15-0: Anton Vekar; £ 0-5-0: Ivanka Penca, Marija Persič.

Prisrčna hvala in Bog obilno povrni!

Ponovo prosimo, da ne bi pošljali gotovino v nezavarovanih kuvertah. Rajši ček ali Money Order. Hvala!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU? ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangeličev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo laže razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangeličev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

GOVOR NA GORI — OSEM BLAGROV

Ko je Jezus videl množice, je šel na goro in, ko je sedel, so stopili k njemu njegovi učenci. Ozrl se je na svoje učence, odprl usta in govoril:

Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo.

Blagor žlostnim,, zakaj ti bodo potolaženi.

Blagor krotkim, zakaj ti bodo deželo posedli.

Blagor lačnim in žežnim pravice, zakaj ti bodo nasičeni.

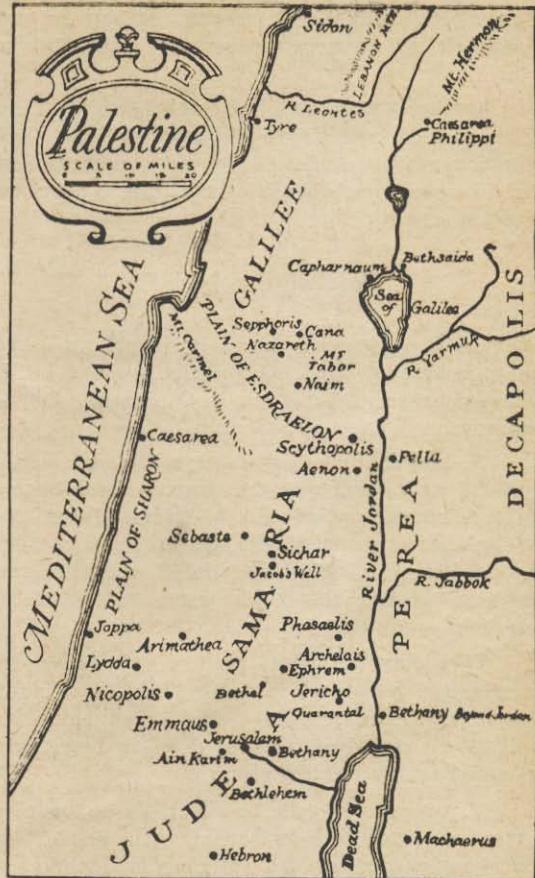
Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli.

Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boga gledali.

Blagor miroljubnim, zakaj ti bodo otroci božji.

Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo.

Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite se in radujte, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih. Tako so namreč preganjali prerroke, ki so bili pred vami.

NEDALEČ OD KAFARNAUMA

Gora ni bila zelo visoka. Prav ob Jezusu so bili njegovi učenci, malo niže na pobočju velika množica drugih poslušalcev. Govor sta nam zapisala evangelista Matej in Luka. Matej v daljši, Luka v skrajšani obliki. Luka, ki je je pisal za pogane, je izpustil nekatere reči, ki so merile v prvi vrsti na farizeje in druge Jude. Pogani bi jih težko razumeli.

Govor na gori je nekak temeljni zakon božjega kraljestva. V njem je Jezus razvil svoj program za življenje tistih, ki hočejo postati resnični kristjani. V zveličavnih krepostih, ki jih Jezus našteva, so obsežena osnovna načela mesijanskega kraljestva — v popolnem nasprotju z načeli, ki jih uči svetna modrost in so se jih oklepali tudi farizeji. Iz vsega govora odseva popolnoma nov duh, ki naj preveva srca v novi dobi. To je duh Kristusov.

Ubog v duhu je tisti, ki svojega srca ne navezuje na svetno bogastvo, če ga ima, pa tudi ne hrepni po njem s pohlepom, če ga nima. To je v veli-

Ali gorje vam, bogatinom, zakaj dobili ste svojo tolažbo. Gorje vam, kateri ste zdaj nasičeni, zakaj stradali boste. Gorje vam, kateri se zdaj smejete, zakaj žalovali in jokali boste

Gorje vam, kadar bodo vsi ljudje o vas lepo govorili, zakaj prav tako so delali njih očetje z lažnivimi preroki.

SOL ZEMLJE — LUČ SVETA

Vi ste sol zemlje; če se pa sol spridi, s čim se bo solila? Ni za nič drugega več, kakor da se proč vrže in jo ljudje pohodijo.

Vi ste luč sveta. Ne more se skriti mesto, ki stoji na gori. Svetilke tudi ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik, marveč na svetilnik in sveti vsem, ki so v hiši. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.

JEZUS DOPOLNUJE POSTAVO (MOJZESOV)

Ne mislite, da sem prišel razvezovat postavo in prroke; ne razvezovat, marveč dopolnit se jih prišel. Kajti povem vam resnično: Dokler ne preide nebo in zemlja, ne bo prešla ne ena črka ali ena pičica postave, dokler se vse ne zgodi,

Kdor bo torej kršil katero teh najmanjših zapovedi in bo tako ljudi učil, bo najmanjši v nebeškem kraljestvu. Kdor pa jih bo spolnjeval in učil, bo velik v nebeškem kraljestvu. Kajti povem vam: Ako vaša pravičnost ne bo obilnejša kot pismoukov in farizejev, ne prideite v nebeško kraljestvo.

JEZA VODI K UMORI

Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne ubij! Kdor koga ubije, pride pred sodbo. Jaz pa vam pravim: Vsak, kdor se jezi na svojega brata, zasuži, da pride pred sodbo; in kdor reče svojemu bratu 'tepec', zasuži, da pride pred veliki zbor. Kdor pa reče 'nespametnež', zasuži, da pride v peklenski ogenj.

Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne prešuštuj. Jaz pa vam pravim: Vsak, kdor gleda žensko, da jo poželi, je že prešuštvoval z njo v svojem srcu. Ako te tvoje desno oko pohujšuje, ga izderi in vrzi od sebe; zakaj bolje je zate, da je izgubljen eden tvojih udov, kakor da bi bilo celo telo vrženo v pekel. In ako te tvoja desna roka pohujšuje, jo odsekaj in vrzi od sebe; zakaj bolje je zate, da je izgubljen eden tvojih udov, kakor da bi prišlo celo telo v pekel.

Rečeno je bilo: Kdor se loči od svoje žene, naj ji da ločitveni list. Jaz pa vam pravim: Vsak, kdor se od svoje žene loči — razen če se zaradi nečistovanja — je kriv, da ona prešuštuje; in kdor se z ločeno oženi, prešuštuje.

kem nasprotju z ravnanjem posvetnih ljudi, ki po večini mislijo, da je vsa sreča v zemeljskem bogastvu.

NALOGA APOSTOLOV IN NASLEDNIKOV

Ta novi duh mora posebno prekvasti apostole in druge učence, ki bodo in so že poklicani, da Jezusov nauk širijo med druge. Ne bo zudostovala le beseda, nujno potreben bo živ zgled. Vdejanjih, v vsakdanjem življenju učiteljev se mora kazati ta novi duh. Množice, ki jih bodo poslušale, se bodo hotele ob njih zgledovati, ne samo njihove besede poslušati. Ker je pa vsak kristjan na svoj način poklican, da širi Kristusov nauk še naprej, je tudi res vsak — ne samo poklicni učitelji vere — "sol zemlje in luč sveta" — pridigu na gori torej velja nam vsem.

DUHOVNO UMEVANJE POSTAVE

Prav za prav je že Mojzesova postava, ki je imela Jude obdržati pri Bogu kot "izvoljeni narod", vsebovala vsaj jedro teh vzvišenih naukov. Le da so morali biti dosti bolj "zemeljsko" izraženi, zakaj pred Jezusovim prihodom je bilo ljudem težko razumeti kaj duhovnega — nebeškega. Zato je izpolnjevanje stare postave obetalo le bolj zemeljsko srečo in "blagre". Jezus pa "dopolnjuje" te obete z mislijo na večno plačilo ali kazen. Tudi se je stará postava glasila nekako tako, kot da ukazuje in prepoveduje bolj zunanja dejanja. Jezus podčrtava dejstvo, da se vse dobro ali zlo poraja že znotraj, v človekovi duši, v njegovem srcu, potem šele na zunaj. Zato sta krepost ali greh že v duši, preden iz nje kaj bukne na dan.

POEDINI PRIMERI POJASNUJEJO

Da bi poslušalci bolje razumeli in občutili razliko med staro in novo postavo, navaja Jezus zglede iz življenja. Peto božjo zapoved: Ne ubijaj, so Judje dobro poznali. Kazen pa uboj je bila predpisana, postavljen je bilo nižje in višje sodišče za odločitev, če je kazen zasužena. Prav tako v zadevi zakonske nezvestobe — prešuštva, nečistovanja. Toda kazen je seveda mogla zadeti krivca le zavoljo zunanjega preloma postave. Kaj se je godilo poprej v njegovi duši, kako je njegova notranjost privedla človeka do zunanje, vidne prekršitve, o tem človeško sodišče ni moglo presojati. In zavoljo tega so ljudje mislili, da je notranje razpoloženje z golj človekova osebna zadeva, da torej nikogar ne briga.

V nasprotju s tem pogrešenim mnenjem Jezus s krepkimi besedami ugotavlja, da Bog gleda tudi v dušo in sodi. Jeza lahko vodi do umora. Zmerjanje z nelepimi priimki samo na sebi ni še velik prekršek, lahko pa zavede v pravo sovraštvo — nato pa vsaj v duhovni umor, če že ne tudi v telesni.

ORLOVSKI SPOMINI

IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič

(Nadaljevanje)

Mimo Südmarkhofa

BILI SMO SKORAJ PRED SÜDMARKHOFOM — odločilna minuta je bila tu!

Preko žive meje ob cesti smo videli črno, valjučo množico. Hrumela je svojo "Wacht am Rhein" in vmes je grmel neštivenel heil, heil! Nad glavami množice so švigale grozeče palice in mirele proti nam ter se umikale, kakor da naskakujejo in odskakujejo.

Kako čudovito so se sprevrgla čustva naših src! Kje je sila, ki bo zadržala ta dvojni tok, ki drvi v grozečem navalu drug drugemu nasproti?

Poleg mene je korakal Marko. Slišal sem, kako mu bije srce, kako mu polje kri po vseh žilah. Ozrl sem se nanj in se zavedel nevarnosti. Pozabil sem na svojo lastno razburjenost in začutil v sebi varuha in pokrovitelja mojega Marka. Zgrabil se mu levico in se je oklenil z obema rokama. Krčevito sem jo privil k sebi.

"Fant, mirno kri, mirno kri!"

Ne da bi vedel, ali govorim njemu ali sebi. Marko mi ni odgovoril, vendar sem imel občutek, da moja beseda ni zgrešila cilja.

Naša godba je igrala kakor za stavno. Trobenati so trobili, kakor da jim gre za življenje. Le ena misel jih je navdajala: Preglasiti Nemce, zdušiti njihovo izzivanje v lastnem hrupu.

Ne levi in desni orlovske čete so stopali starejši možaki, neprestano so imeli oči na nas ter nas mirili.

"Fantje, skoraj bo vse minilo! Mirno kri!"

Res smo že nad polovico mimo množice. V meni je vstajalo ponosno zadovoljstvo: Prestali smo, častno prestali! Moj Marko se je še razburjal venomer, da je z vsakim drugim korakom zmešal takt. Opominjal sem ga:

"Duša! Stopaj — ena dve, ena dve!"

V odprtini žive meje se je pojavit paglavec, podoben "piccolu" iz kavarne. Morda iz Sudmankhofa. Zabrusil je psovko med nas in zavijtel z roko, kakor da zaluči kamen.

Marko ga je videl. Kakor ranjen ris se mi je iztrgal in planil. V nenadni grozi sem se nagnil za njim in ga ujel za surko. Pa se je že opotekel nazaj v moje naročje . . . sosed na desni ga je prestregel in pahnil nazaj. Potisnila sva ga zopet

v sredo in mu vsak od ene strani trobila na ušesa:

"Ena dve, ena dve, ena dve . . ."

★

"Ena dve, ena dve, ena dve . . ."

Hvala Bogu, prestano je! Mehanično smo stopali dalje. Pred kolodvorom je jeknilo:

"Četa, stoj!"

Obstali smo. V naglici so nas pohvalili in pogedali, da se ni nič zgodilo. Tisti trenutek nam ni bilo jasno, kolikega pomena je bil tisti "nič", ki se ni zgodil — — —

Nemo smo se vkrcali v pripravljeni vlak. Počasi smo spet oživelji in se razgibali. Obnavljali smo v medsebojnih pogovorih spomine na št. Ilj vso dolgo pot, vso dolgo nočno pot.

★

V nedeljo pozneje sem imel med Orli v Leščevju predavanje o izletu v Št. Ilj. Bilo je moje prvo javno predavanje; poslušali so me samo domači fantje in g. kaplan, odsekov predsednik. Povedal sem približno isto, kot je napisano v teh vrstah. Ob koncu sem z veliko vnemo podžigal narodno zavest naših fantov.

Moj referat je ugajal vsem, zlasti gospodu kaplanu. Odločil je, da moram naslednjo nedeljo svoj govor ponoviti pred številnejšim občinstvom v izobraževalnem društvu.

Sprva sem bil na to povabilo jako ponosen. Računal sem, koliko dobrega bom s tem predavanjem napravil za "sveto narodno stvar."

Toda bolj ko se je teden nagibal proti nedelji, bolj je ginilo moje ognjevitno navdušenje. Tesno mi je postalo pri srcu, če sem pomisil na množico boedečih oči pred seboj! Kako naj prenesem?

Končno sem se do konca zbal in sporočil kaplanu, da sem—nujno zadržan in me ne bo. Dodal sem neko izmišljeno opravičilo.

Pozneje sem zvedel, da je namesto mene predaval kaplan sam — o portugalski revoluciji . . .

(Še!)

ANEKDOTA

Mlad gospodar je popravljal gospodarsko poslopje. Za vse se je dalo z očetom še nekako pogovoriti, da popravila ni preveč oviral, le vrata v shrambo naj bi ostala stara.

"Ta vrata boš odstranil? Moj oče jih je dal narediti in ves čas mojega gospodarstva so dobro služila. Zdaj pa na lepem zate niso več dobra."

"Oče, kakšno pa bo to? Na novo preurejeno poslopje, vrata pa stara, razbita! Saj vidite, da jih spodaj že lep kos manjka."

"Saj to je tisto. Nova bodo cela in do tal. Kako naj pa potem mačke ven in noter hodijo in miši lovijo?"

KRISTUS JE VSTAL, KRISTUS ŽIVI!

VELOKONOČNA PESEM NAM ZOPET OZNANA zmagu življenja nad smrtjo. Zmago resnice nad lažjo. Zmago pravice in ljubezni nad krvico in sovraštvom.

To zmago je treba vedno znova oznanjati človeštvu, ker se mora vsak dan znova boriti za zmago pravice, resnice in ljubezni. Zato velikonočno veselje za nas ni le izliv srca in občutja ob lepih običajih in navadah. To je veselje ob zmagi Cerkve, ki v tem boju ni nikoli klonila, nikoli obupavala, a vedno zmagovala.

Aleluja — to je bojni klic nas vseh, ki tudi ne smemo nikoli omahovati ali se čutiti utrujene. Do zadnjega kotička svojih src bodimo polni navdušenja in prepričanja, da ima naš življenjski boj za svoj cilj najvišji ideal — končno resnico, dokončno zmago.

Spomnimo se, kako je bilo. Najzvestejši, njenemu samemu najljubši, se zboje in razlete na vso strani. Jezus mora na križ, umrje, pokopljejo ga. Pred grob zavele kamen, zapečatijo in zastrazijo ga. Učenci ugibajo, če bi ne kazalo bežati na deželo. Zmaga sovražnikov je popolna.

Nenadoma se vse temeljito spremeni. Kakor poje Hartmanova:

Zemljo strese božja sila,
z groba kamen odvali.
O, velikonočna zarja
vsem trpečim zažari.

Vloge so zamenjane. Mogočnaki so zbegani, preplašenim učencem se vrača pogum. Počasi, pa vendar. Slišijo, vidijo — verujejo! Življenje zaставijo v zvestobi do Učenika.

In danes? Pogled v razburkani svet mnoge navdaja z mračnimi mislimi. Po tolikih stoletjih je Kristus še vedno med prganjanimi in obsojenimi. Svetni oblastniki imajo moč, z orožjem duha in jekla rožljajo zoper krščanstvo. S pretkanimi načrti mu pripravljajo grob.

Zaman! Ne bodo uspeli. Vemo. Če bi ne imeli zagotovila naravnost iz Njegovih ust: "Jaz sem z vami do konca sveta" . . .

. . . bi nam moral sam pogled v zgodovino prav isto povedati. Zato ne obupujemo, s poguma polnimi srci se vdajamo velikonočnemu veselju.

Vedno se je moral Kristus v Cerkvi boriti s svetom. Prav kakor tedaj, ko je v človeškem telesu živel na zemlji. Če ni bilo zoper njega jekleno orožje, je bilo orožje duha. Razkoli, krivover-

stva, vsakojake zmote, pohujšljivi odpadi. Grobokopi se spreminjajo iz leta v leto, iz stoletja v stoletje, krščanstvo pa ostane vera in ideal junaških duš, ki se ne dajo premakniti. Ni in ne more biti vera zaspancev, pomehkuženih zaljubljencev v svojo lagodnost.

Peščica preprostih mož je pred tolikimi stoletji z vero v Kristusa naskočila poganski svet in si ga začela osvajati. Z orožjem duha, z resnico Kristusovo. To osvajanje se nadaljuje — pogumnim in verujočim je uspeh zagotovljen. Ali se jim še nismo pridružili?

Zavedamo se nevarnih časov, a tudi poznamo moč velikonočne skrivnosti:

Enkrat je Kristus umrl, a ne bo nikoli več.
Kristus je vstal, Kristus živi!

Z vseh Vetrov

FURLANIJA Z JULIJSKO BENEČIJO je postala nova "dežela" v Italiji. Napovedovali so jo že dolgo, v februarju letos so načrt uradno izvedli. Nova upravna enota v okrilju celotne italijanske republike bo v kratkem dobila lasten parlament, ki bo imel precejšnjo zakonodajno moč. Največje mesto v novi "deželi" je Trst, za njim Videm in Gorica. Zato bo glavno mesto nove pokrajine prav Trst, ki ima sam nad eno petino celokupnega prebivalstava nove dežele. Statistika namreč pove, da ima vsa dežela 1,205,222 ljudi, Trst sam pa 273,390. Furlanija-Julijnska Benečija je peta in menda zadnja "dežela", ki je po temeljni ustavi italijanske republike stopila v življenje. Pred njo so obstajale že Južna Tirolska, Aosta (ob francoški meji), Sicilija in Sardinija.

USTANOVITEV POSEBNIH "DEŽEL" v Italiji narekujejo posebne razmere v dotednih predelih italijanske republike. Deloma zemljepisne posebnosti, deloma jezikovne okoliščine. Južna Tirolska je v veliki meri poseljena z Nemci, Aosta s Francozi, Sicilija in Sardinija sta odtrgani od celine, Furlanija-Julijnska Benečija pa stopa v življenje iz obojnega razloga, verjetno je treba dodati še gospodarske ozire.

SLOVENCI V ITALIJI sprejemajo novo "deželo" s precejšnjim zadovoljstvom, saj bodo v njej združeni prav vsi. In vseh skupaj — na Tržaškem, na Goriškem in v Benečiji — jih je gotovo še nad 100,000. Dobro sicer vedo, da uradna Italija pozna vse drugačne številke, kadar je vprašanje o številu Slovencev, toda gola tajitev od strani vlad Slovencev še ne spravlja s sveta. Beneških Slovencev na primer Italija sploh ne priznava, v Trstu jih še našteje 32,000, na Goriškem 13,000, resnica je pa precej drugačna. Slovenci upajo, da bodo mogli v manjši upravni edinici doseči več in se tudi glede svojega štivila bolj uveljaviti, kot je bilo mogoče pred očmi celokupne Italije. Sicer je res, da jim ob svoji ustanovitvi nova "dežela" skoraj ničesar ne nudi kot narodu — in v tem je zelo drugačna kot Južna Tirolska ali Aosta — vendar upajo, da si bodo z vztrajnim naporom mogli pridobiti tudi več narodnih pravic. V tem prepričanju je tržaški občinski svetnik dr. Teofil Simčič že povzdignil slovenski glas v občinskem svetu in nakazal v 6 točkah zahteve, ki se bodo Slovenci zanje borili v predstavnštву nove dežele.

le. Nikoli se ne bodo zadovoljili le s splošno izjavo, da se "prizna enakost pravic in ravnanja vsem etničnim skupinam ter zaščita njihovih kulturnih značilnosti." Zahtevali bodo konkretno odredbe in otipljive dokaze za možnost razvoja svoje narodnosti v mejah nove dežele in celokupne italijanske republike.

NAJBOLJŠA STAROST ZA POROKO je za ženina 27 let, za nevesto 24. Tako beremo v reviji **VERA IN DOM**, ki izhaja v Celovcu. To mnenje podpira člankar v omenjenem listu z izjavami nesrečno poročenih mladih žen, pa se sklicuje še tudi na neko "debelo knjigo, ki je nedavno izšla." Člankar dodaja še naslednje: "Znamenje sedanja časa je, da se mladi ljudje dostikrat prezgodaj poročijo. Vedno več je 16 — 19letnih nevest, vedno več 19 — 22letnih ženinov. Vsi ti mladi ljudje so po večini telesno za zakon dozoreli, niso pa dozoreli za življenje v zakonu duševno. Mnogi gledajo v zakon le dovoljeno priložnost za spolno izživljanje. Ko pa pridejo pozneje nujne skrbi, premagovanja, razočaranja in zakonske dolžnosti, se jim zdi vse to pretežko in se ločijo."

DA MORA NA DELO V TOVARNO, je največje razočaranje nad Avstralijo neki Ivanki, ki daje svoje izjave o tem v mesečniku **Hrvatski dom**. Takole pravi: "Odkar sva z možem zaključila, da moram tudi jaz na delo v tovarno, sem izgubila ravnotežje kot žena in mati. Do tega me je pritiral tempo življenja v tem času in na tem kraju, kjer smo se nastanili. Pa ne gre drugače, ako nočemo zaostati za drugimi in si zaslužiti vzdevek 'bele vrane'. Rezultati so več kot porazni. Na eni strani je res pri hiši nekaj več funтов, a na drugi strani gredo desetine funтов v nič. Zavoljo mojega dela v tovarni trpi vse, mož in troje dece, vse je v zaostanku. Otroci so prepričeni samim sebi, samo gledajo, kdaj se vrнем in jim napravim nekaj za želodec. Vrnem se vsa utrujena in potem doma hitim z delom z vso nejevoljo. Drugi opravki, pranje, šivanje in čiščenje stanovanja mi ostaja za soboto in nedeljo, počitka nikoli ni in praznovanje nedelj in praznikov nam je že kar neznano. Zaradi tistih borih dodatnih funтов, ki jih zaslužim v tovarni, smo se odtujili Bogu, Cerkvi in samim sebi."

V "NAŠI LUČI" PIŠT P.P. iz Belgije: "Tudi jaz sem mnjenja, da dela nastop Avsenikovcev po nemškem svetu vtis, kot da živijo na Gorenjskem Nemci. V mojem kraju je prodajalec plošč uvrstil te plošče pod 'nemško folkloro'. Ko so prodali tujcem pravico izdelovanja plošč z njihovo glasbo, bi morali vsaj zahtevati, da jih povsod označijo z imenom. Slowenisches Oberkrainer Quintet, ne pa zgolj Oberkrainer Quintet, ker tuje to zavaja v napačne predstave."

DELO JE MALIK za mnoge dandanes, smoter življenja, ne več samo sredstvo. Po Marksu je človek bitje, ki dela. Pohujšljivo je danes reči: Delamo, da potem počivamo, da imamo čas za kaj drugega. Ne, vsakega trenutka je škoda na potu k napredku v tehniki, v obvladovanju narave in sveta. Kar ni pridobitveno, tehnično, snovno delo — nič ne velja. Molitev, skrb za duhovno življenje, za kulturo, umetnost, je potrata časa, brezdelje, lenoba. — Kdor zapade tej miselnosti in ga pričanja še gon za čim večjim zaslужkom z dvojnimi delom, z rednim in izrednim, z nadurami tudi v nedeljo in praznik — in to brez resnične potrebe — postane suženj dela, robot. Nima miru, ves je živčen, nezadovoljen. Tako je napisal med drugim dr. I. Lenček v "Duhovnem življenju."

SLOVENCI V MENDOZI, Argentina, so po svojem ondotnem škofu poslali pozdravno pismo nadškofu Vovku v Rim, ko se je mudil na vesoljem cerkvenem zboru. Mendoški škof je iz Rima sporočil Slovencem, kako sta se spoznala in sestala v Rimu z ljubljanskim nadškopom, kako tega tlači huda bolezen in kako vesel je bil pisma iz Mendoze. Po povratku v Argentino je še osebno in več povedal. Toda tudi nadškof Vovk sam je napisal Slovencem v Mendozi kar dolgo pismo v zahvalo, da so se ga na ta način spomnili. Sredi pisma je značilen njegov vzklik: "O, ko bi bili tega razumevanja, ki ga ima za vas mendoški škof, deležni pri svojih škofih tudi Slovenci, ki bivajo onkraj naših državnih mej!" Seveda so tu mišljeni Slovenci v Avstriji in Italiji . . .

IVANA TRINKA, "očeta in buditelja beneških Slovencev", so se spomnili slovenski listi in časopisi v teh mesecih, ko je poteklo sto let od njegovega rojstva. Tudi v sami Sloveniji niso mogli mimo njega, prevelik narodnjak je bil, čeprav v prvi vrsti duhovnik, da bi molčali o njem. Bil je največji človek, ki ga je kdaj rodila slovenska Benečija, vsestransko izoblikovan in izobražen v vseh panogah človeške dejavnosti. Pokopan je na Trčmumu pod Matajurjem, kjer mu je tekla tudi zibelka.

BLAŽENA ELIZABETA ANA SETON je prva Amerikanka, rojena in vzgojena v Združenih Državah, ki je dosegla čast oltarja. V nedeljo 24. marca letos jo je sv. Oče proglašil za "blaženo", ni pa še dobila naslova "sveta". Rodila se je 1.1774 kot protestantka, poročila je protestanta in imela z njim pet otrok. Mož ji je umrl, ko je imela komaj 30 let. Kot vdova je prestopila v katoliško cerkev in ustanovila novo kongregacijo usmiljenih sester, ki se je močno razširila po Ameriki in drugod po svetu. Umrla je v sluhu svetosti 1.1821 — torej 47 let pred našim Baragom in 42 let pred Slomškom. Iz tega vidimo, kako dolga je dostikrat pot od smrti do oltarja.

VELIKA AMNESTIJA je razglašena tudi na Madžarskem. Skoraj vsi begunci so pomiloščeni in jih vabijo domov. Tudi domače ječe se odpirajo, celo duhovniki prihajajo spet na svobodo. Vendar pa amnestija ne stopa za vse enako in avtomatično v veljavo, mnogi morajo zanje šele prositi. Med temi je tudi kardinal Mindszenty, ki je še vedno na varnem v ameriški ambasadi. Ni še znano, če misli prositi za pomilostitev ali ne. In če bi pomilostitev dosegel ter mogel na svobodo — ali bo smel opravljati službo kot nadškof in kardinal?

NA SVETOVNI POZORNICI trenutno ni ostrih mednarodnih trenj in nevarnih groženj. Baje imajo vsi veliki poglavarji v vsak v svojem domačem kraju preveč težav, ki jim delajo sive lase. Trdijo, da to velja vse od Kennedyja do Hruščova in celo Mao-a in raznih vmes. Kennedy n. pr. se ima boriti z naraščajočo brezposelnostjo doma, na zunaj pa kar z dvema Cubama: Castrovo in anti-Castrovo. Obe mu udarjata na živce. Hruščov ima doma hudo opozicijo, pa z rdečimi Kitajci se kar ne more pobotati. Nekateri mu že štejejo dneve in ure. Pri vsem tem navideznem zunanjem miru so pa na delu tihe, bolj ali manj podtalne sile, ki bodo prej ali slej privedle svet do novih mednarodnih zapletljajev.

O D P R T O P I S M O

G. Dejan Popovic
generalni konzul
Double Bay.

Gospod konzul: —

Ako mi mislite še kdaj pisati, bi prosil, da dobim Vaše pismo v slovenskem jeziku.

Vrhу tega priporočam, da pozdrave "našeg druga Aleksandra Rankoviča" drugič kar zase pri držite.

Urednik MISLI:
p. Bernard I.r.

ABRAHAMU LINCOLNU

SE NI ROKA TRESLA

(Za stoletnico zgodovinskega podpisa)

ABRAHAM LINCOLN je bil v ZDA za predsednika v letih 1861 — 65. Njegovo ime je zapisano med znamenitimi možmi in ženami Amerike na prvem mestu. Bil je silno blaga in mehka duša, pa je vendar prav nanj padla naloga, da je moral voditi strašno državljanško vojno, ko je šlo za osvobojenje sužnjev in ohranitev skupnosti Združenih držav.

Zadeva ga je strašno bolela, vendar se je — smejal. Opravičil se je:

"Najrajši bi jokal, pa pravijo, da se to za predsednika ne spodobi. Da zatem jok, se smejem."

Največji dan za Lincolna je bilo novo leto 1863. Točno opoldne je imel podpisati zgodovinsko listino, da je suženjstvo v ZDA enkrat za vselej odpravljeno. Vse jutro so prihajali voščit srečno novo leto — mož je bil truden.

Opoldne je stopil k pisalni mizi, na kateri je ležala listina in čakala njegovega podpisa. Poleg mize je stal Mr. Seward, državni tajnik. Lincoln je prijel za pero, pa ga odložil. Čez čas ga je spet prijel, pa spet odložil. Državni tajnik ga je začuden gledal. Lincoln je pojasnil:

"Vse dopoldne sem segal ljudem v roko, svojo desnico komaj še čutim. Če podpišem, preden mi roka oživi, bo podpis komaj čitljiv in rekli bodo, da se mi je roka tresla. Vidite, če bo zgodovina zame vedela, bo vedela prav gotovo zaradi tega podpisa. In bodo rekli: Težko je podpisal, roka se mu je tresla — pomicljal se je . . ."

Potem je čutil, da je roka spet živa. Sedel je in z odločinimi potezami zapisal: Abraham Lincoln.

★

Zares je zgodovina krepko podrčtala ta Lincolnov podpis. Vendar pa Lincoln ni prišel v zgodovino samo zaradi tega. postal je tako znamenit in spoštovan, da se o njem pišejo še danes debele knjige. Marsikaj o njem je od zgodovine prevzela legenda. Vendar tako, da se ob veličini Lincolnove csebe obe lepo dopolnjujeta. Obe spričujeta Lincolnovo duhovitost in izreden čut za humor.

Po poklicu je bil Lincoln advokat in je ostal samec do 33. leta. Nekoč je šel na ples in videl dekle, ki mu je ugajala. Stopil je k nji in jo po-prosil: Ali bi hotela plesati z najslabšim plesalcem v deželi? Sprejela je in pozneje ugotovila, da se s tako slabim plesalcem res še ni nikoli vrtela. Kljub temu sta nekaj pozneje postala — mož in žena.

Nekoč je hodil dolgo pot po opravku na deželi proti mestu. Došel ga je voznik s konjsko vprego in se ni zmenil zanj. Lincoln ga pokliče: Hej, mož božji, ali bi hoteli odpeljati v mesto mojo sukno? Voznik je prikimal in vprašal: Kje naj jo pa pustim, da jo dobite nazaj? Lincoln je odvrnil: Nič ne skrbim, saj mislim obtičati v nji!

Drugič je šel s prijateljem na sprehod v jasni noči, polni blešečih zvezd. Neprestano je upiral pogled navzgor, kazal zvezde, navaja njihova imena, oddaljenost od zemlje in še marsikaj drugega. Končno je rekel: Rad opazujem zvezde, ker se mi zdi, da v njih gledam božje obliče. Če človek upira svoj pogled le na zemljo, skoraj razumem, da je lahko ateist. Ne morem pa razumeti, kako bi mogel biti ateist, če ima oči uprte pod zvezdnato nebo.

Nekoč je prišel k njemu farmar in prosil, naj prevzame pravdo zoper soseda, ki orje v njegovo posestvo. Lincoln je pa malo prej že sprejel zastopstvo za onega drugega, ki se je bil prišel privožiti zoper tega. Poklical je oba skupaj v pisarno in rekel: Pomenita se sama, jaz pojdem na kosilo. Odšel je in ju zaklenil v pisarno. Nekaj časa sta se gledala, potem sta se začela smejeti. Ko se je Lincoln vrnil, je bila zadeva urejena.

Potem je prišel bogataš in potožil, da ne more izterjati dolga v znesku dveh dolarjev in pol, ki mu

jih dolguje neki siromak. Lincoln je obljubil pomoč, toda računal bo deset dolarjev. Bogataš jih je položil na mizo in Lincoln je dal poklicati dolžnika. Rekel mu je: Dam vam pet dolarjev, če na licu mesta vrnete temu možu dolg. Siromak je rad obljubil, dobil petek in takoj vrnil dolžno vsoto. Tako je Lincoln zaslužil samo pet dolarjev namesto deset.

Ob drugi priliki je imel govor na sodišču pred porotniki: Gospodje, tožba je zoper tega vojaka tu, ki je surovo nastopal zoper onega-le starčka . . . Vmes je planil z besedo "vojak" in popravil: Ni sem vojak, častnik sem in tako se mi reče. Lin-

coln je popravil: Tožba je zoper tega častnika, ki ni vojak, pa je bil surov do starčka . . .

★

Lincoln je bil vse prej kot lep človek. Njegov obraz je bil naravnost grd. Mož je to dobro vedel, pa ga ni motilo. Slišal je na ta račun marsikatero pikro opazko. Nekoč je razložil, zakaj je tako grd:

"Ko sem bil star dva meseca, sem bil najlepši fantek v Ameriki. Najeli so pa zame zamorsko varuško in lepega dne me je zamenjala za majhnega črnca, ki ga je mimo nas nesla njegova mati. Ta seveda ni bil lep in tako ne morem biti drugačen kot sem."

FILMSKA UMETNOST V SLOVENIJI

KULTURNO ŽIVLJENJE V SLOVENIJI je že skozi vso svojo zgodovino tesno povezano z Zadnjim in je zato bilo deležno enakih kulturnih dobrin kot zapadne države Evrope. Kulturni nivo in dejavnost Slovencev se še danes more uspešno meriti s kulturnimi uspehi zapadnega sveta; saj ponovno slišimo o uspehih slovenskih umetnikov in kulturnih ensamblov na mednarodnih gostovanjih.

Tudi filmska umetnost je zgodaj začela zanimati slovensko ljudstvo. Po slovenskih mestih in vaseh so kmalu po nastopu filma začeli predvajati najprej "neme" pozneje pa tudi "zvočne" filme. Pred drugo svetovno vojno je bilo že celo mnogo prosvetnih domov prikrojenih za filmske predstave in tako je film kmalu prodrl v vsak večji kraj.

Kar se pa tiče filmske produkcije pa je bilo vprašanje mnogo težje. Filmska produkcija ali izdelovanje lastnih filmov stane namreč mnogo denarja in velik režijski aparat. Tega pa v manjih državah ni bilo, ko je bilo še toliko drugih kulturnih potreb v zaostalih pokrajinah države. Vendar pa moremo zaznamovati že prve poskuse lastne filmske produkcije tudi že v tej dobi. Majhna skupina idealnih delavcev se je povezala v delovno skupnost "Skala — Triglav" in so že izdelali nekaj manjših dokumentarnih filmov.

Po drugi svetovni vojni se je filmska umetnost silno izpopolnila in zajela najširši obseg. Tako je tudi v Sloveniji po vojni filmska kultura stopila na povsem nova pota. Delo gre v dveh smereh:

izdelovanje lastnih filmov in filmska vzgoja ljudstva.

Med izdelovalci novih filmov sta najbolj delavní filmski podjetji "Triglav — film" in "Viba — film". Iz prvotno umetniško manj vrednih in idejno tendencioznih prvencev so danes že prišli do lepih in mednarodno priznanih filmov. To dokazujejo številni mednarodni filmski festivali doma in po svetu, kjer so slovenski film dosegli lepe pohvale in tudi prva mesta.

Za filmsko vzgojo ljudstva je tudi dobro poskrbljeno. V časopisu mnogo pišejo o filmu in je napisal v ta namen Vilko Musek tudi "Knjigo o filmu". Poleg dosedanjih filmskih razgledov in priročnikov je bila pred kratkim ustanovljena nova filmska revija "Ekran", ki obravnava vsa področja filmske umetnosti in filmske vzgoje. Pri izdajanju ravije sodelujejo še ustanove za šolski film "Vesna-film" in splošni "Filmservis". Poleg tega je uведен po ljudskih in srednjih šolah še poseben pouk o filmski umetnosti.

Za letos pripravljajo slovenska filmska podjetja sledeče nove filme: Po Vorančevih "Samorastnikih" bo režiser Pretnar že v februarju snemal film "Pankrtska mati", režiser Štiglic pa pripravlja filmsko prikrojitev Remčevega "Mrtvega Kurenta". V tretjem filmu, ki ga bo izdelalo podjetje "Triglav-film" bo Jože Babič obdelal problem "starih in mladih". Podjetje "Viba-film" pa obljublja za letos drugi del mladinskega filma "Kekec".

(Naš Tednik-Kronika)

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Nazaj v Avstralijo

Naš dopust v Evropi je hitro potekel. Jaz sem že mislil, da bom ostal tam. Ali starši so hoteli nazaj. Zelo težka stvar. Vsi hribi so bili pokriti s snegom in delali smo sneženega moža. V Avstraliji bo pa vroče in se bomo znojili. Pa tudi kopat se bomo hodili. Tako se je bilo treba odločiti. Mama je začela pakirati kovčke. Pravi, da jutri odidemo. Bom moral vse pustiti tu, ki jih imam rad. Sedemo v avto. Ata ga vozi proti Trstu. Moj bratec maha kravam na paši in pravi, naj ne zamerijo, da jih plašimo z avtom. Kmalu smo v Trstu. Tam ni bilo nič posebnega. Šli smo na brod in se pripeljali nazaj v Avstralijo v januarju 1962. — Zdaj pa lep pozdrav vsem bralcem!

Aleksander Drezga, Melbourne

Moj mucek

Doma imamo muceka. Sem mu dala ime "Mopsie". Kadar ni lačen, se igra sam s seboj ali pa spi. Imam ga zelo rada. V prostem času se z njim igram. Nimam ga pa rada, kadar naganja piščance. Imamo velike in majhne piščance. Velike bomo kmalu klicali kokoši, ker bodo nesli jajčka. Na male se pa mama jezi, ker gredo večkrat k sosedu in pokljujejo vso solato. —

Leonida Ploj, Cabramatta

Naše počitnice

En teden šolskih počitnic smo prebili v Snowy Mountains. Dva tedna pa smo lovili ribe na jezeru Eucumbene. Ostale dni smo prebili v Geehi. Bili smo tudi v Orange in smo obirali češnje. Počitnice so bile zelo lepe, samo prekratke. Vseeno sva obe veseli, da smo spet pričeli s poukori na Slomškovi šoli.

Mara in Ivica Pirjevec, Cabramatta

Veselim se šole

Z velikim veseljem sem sprejela na znanje, da sem dobila prvo nagrado v Slomškovi šoli. Moje spričevalo je bilo odlično. Na to sem zelo ponosna, saj hodim v slovensko šolo šele eno leto. Ko sem zapustila svoj rojstni kraj, sem bila stara komaj šest mesecev. Iteos bom pa že deset let. V počitnicah sem obiskala mojo sestro in se igrala z njeno malo hčerko. Šla sem se tudi kopat. Pa mani sem pomagala in se igrala s pupami. Tudi imam doma živali: kurice, račke, muco, ptičke in golobe. Imam jih zelo rada, ker so dobrí prijatelji ljudi. Zdaj je pa spet prišel čas sobotne Slomškove šole. Saj se že zelo vselim.

Zdenka Klemenc, Guildford

Dragi žnodurednik!

Tudi jaz vam pišem. Če ga boste znali napišti.

Ža veliko noč bomo doma ose lepo spali. Dela ne bo - halo + vsak bo imel svoj pesek. Mama bo posprala vse prostore, jaz ji bom pa sila vodo. Ščaka bo pomila po do. Če, to = naš mali pesek, bo pa pospravil dom.

Potem bo mama spekla in zaklala 5 el+ta. Mi pa bomo barvali. Na veliko noč bomo šli v cerkev, kjer bo tudi procesija.

Lepo Vas pozdravlja

čič Mil 1.

P E S D R U G A Č

Karel Širok

PRED GOSTILNO SO RASLE MURVE in pod njimi je stalo nekaj miz. Okrog ene je sedelo nekaj možakarjev. Bili so dobre volje, zakaj bili so glasni in brili norce ter se sončili kakor mar-tinčki.

Po cesti je stopal droben možicelj z vivčkom in psom. Zavil je pred gostilno.

"Raca oskubena, žejen sem tako, da ne morem več prenašati. Ne vem, s čim mi je stara zabilila zelje. Bilo je grenko kot pelin. Dajte mi čašo vina, da si oplaknem usta".

"Martin, to lahko opraviš tudi z vodo!"

"Vrag te meči! Z vodo si izpiraj ti svoj umazani jezik!"

Vendar so mu nalili vina.

"Kje si pa dobil to šcene?" vpraša Martina tisti z verižico. "Saj je tako droban, da ti ga boše mačka snedla. Kako mu je pa ime?"

"Če uganete, plačam bučo vina; če pa ne uganete, boste dali za bučo vi. Vsak lahko ugiba z deset imeni."

"Dobro, smo za to," kličejo vsi razen starca z vivčkom.

Martin pravi: "Počakajte, da stečem v gostilno po kredo."

Ko se vrne, zariše na mizo tri pokončne črte.

"Ta črta je tvoja, ta tvoja in ta tvoja. Zdaj pa začnite!"

"Čuvaj," pravi tisti z verižico.

"Ne!" odkima Martin in prekriža njegovo črto.

"Sultan", pravi rdečelasec.

"Ni Sultan. Drugač se imenuje", se smeje Martin in prekriža njegovo črto.

"Kastor . . . Pazi . . . Karo . . ." ugibljejo drug za drugim možakarji.

"Ne, tudi tako ne! Drugač, drugač!" vpije Martin in črta.

"Turko . . . Muso . . . Garbo . . ."

"Ne! Drugač!"

Nihče ni uganil. Martin je zabrlizgal na prste in na pragu se je pokazal gostilničar.

"Prinesi bučo vina, raca oskubena!"

"Zdaj pa povej, kako se imenuje tvoje šcene", tiše v Martina.

"Saj sem vam že več ko enkrat povedal!"

Vsi debelo gledajo.

"Drugac se imenuje. Ali vam nisem dovolj trobil na ušesa?"

"Dobro si jim zagodel", reče tisti, ki se ni udeležaval stave. Drugi se pa jezijo na Martina in njegovega psa. Ko pa je priomala na mizo buča, so pozabili na jezo in pili v najlepšem prijateljstvu in slogi.

Kraljica med otročadjo v Sydneyu

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Cvetna nedelja

Prva v mesecu, 7. aprila: Služba božja v Blacktownu ob 11. prej spovedovanje.

Služba božja tudi v Leichhardtu, izjemoma, ob 10:30, prej spovedovanje.

Veliki četrtek

Na ta dan svetega tedna je po vseh cerkvah samo ena in sicer večerna sv. maša s skupnim sv. obhajilom duhovnikov in vernikov.

Poizvedite za uro v bližnji cerkvi in se po najboljših močeh skušajte udeležiti. Za Slovence ta dan posebej ničesar.

Veliki petek

Na ta dan je v vseh cerkvah sveto opravilo ob 3. popoldne. To je ura Jezusove smrti. Počeščenje sv. Križa itd. Nato sv. maša s skupnim sv. obhajilom kot prejšnji dan.

Za Slovence posebej:

1. Od 9. — 12. dopoldne spovedovanje v Blacktownu, cerkev sv. Patricka, vsem dobro znana. Slovenski napis na spovednici (p. Odilo).

2. Ob 2. popoldne spovedovanje v cerkvi sv. Franciška v Paddingtonu (slovenski napis na spovednici!), nato farno opravilo velikega petka s skupnim sv. obhajilom duhovnikov in vernikov.

3. Ob 7. zvečer spovedovanje v cerkvi sv. Patricka, Sydney. Vmes (ob 7:30!) slike Kristusovega trpljenja, ki so posnete po svetovno znanih pionskih igrah v Oberammergau, Bavarsko. Potem še spovedovanje.

Ker je veliki petek tudi narodni praznik, zelo lahko pridete v velikem številu k vsem tem požnostim.

Velika sobota

Na ta dan ni preko dneva nobene sv. maše, šele pozno poноći se prične sveto opravilo z blagoslovitvijo ognja, velikonočne sveče, krstne vođe itd. Sveta maša Vstajenja o polnoči s skupnim sv. obhajilom.

Za Slovence posebej:

1. V Cabramatti pop. ob pol dveh (1:30) spovedovanje otrok in odraslih, blagoslovitev velikonočnih jedil in pevska vaja za drugi dan. pride p. Odilo.

2. V Sydneyu (St. Patrick) spovedovanje ob 3., blagoslov jedil.

3. V Paddingtonu (cerkev sv. Frančiška) spovedovanje dopoldne od 9. — 10., pa spet zvečer od 6. — 7.

Za spoved torej dovolj prilike v petek in soboto — ne odlašajte preveč na nedeljo, da se bo velikonočna sv. maša mogla začeti ob času. Vsi pa lepo vabljeni k sv. obhajilu zopet na veliko noč!

Velika nedelja

1. V Villawoodu, v znani zasilni cerkvi na Gurney ulici, sv. maša ob 10:15, poprej spovedovanje.

2. V Sydney (St. Patrick) ob 10:30, spovedovanje od 9. naprej.

Po veliki noči

Nedelja 21. aprila (tretja v mesecu): Leichhardt, sv. Jožef, ob 10:30.

B R I S B A N E

Na ta dan bo pri vas p. Odilo, spored bo še posebej sporočil sam.

Nedelja 28. aprila (četrta v mesecu):

Sydney, St. Patrick, ob 10:30

Villawood, Gurney St., ob 10:15

Nedelja 5. maja (prva v mesecu): Blacktown ob 11:00.

Nedelja 12. maja (druga v mesecu): Sydney, St. Patrick, ob 10:30.

Povsod še spovedovanje za izpolnitev velikonočne dolžnosti.

V E S E L O A L E L U J O

vsem rojakom v Avstraliji

in po svetu!

P. Bernard Ambrožič, P. Odilo Hajnšek,

P. Bazilij Valentin

R i b o s o v r g l i v v o d o ! Ta, ne tako majhna ribica sem jaz: Pater Odilo. In kdø me je vrgel v vodo? TO JE BIL PATER BAZILIJ iz Melbourn! Kako se je to zgodilo? — Že meseca februarja sem bil pri njem in imel predavanje o svetniškem škofu Slomšku.

Takrat mi je p. Bazilij rekел: "Kaj če bi ti prišel prihodnji mesec v Melbourne in imel teden dni misijon za naše Slovence?" Jaz sem rekel: "Če se to zgodi, bom zopet kakor RIBA V VO-DI".

Preteklo je 42 let; kmalu po končanih bogoslovnih študijah, niti pol leta ni bilo, kar sem prišel v prvo duhovniško službo (v Nazarje v Savinjski dolini), pa sem že šel na prvi misijon v Št. Andraž nad Polzelo. Potem pa kar naprej: Misijoni na Štajerskem, na Kranjskem, na Primorskem, tudi onstran Sotle v Hrvatskem Zagorju potem na Koroškem, v Ameriki in v Kanadi. Skoraj dve leti bo, kar sem prišel v Avstralijo. Tu pa nobenega misijona. Rekli so, da ne gre in šlo ne bo. Ljudje na to niso navajeni in ne bodo hodili v cerkev ves teden vsak dan. In jaz sem se počutil kot RIBA NA SUHEM.

P. Bazilij pa se je samo malo nasmehnil in rekел: Pridi na misijon! In šta bila zgovorjena. In šel sem. Z zaupanjem. Prej sem povedal našim sestram redovnicam na več krajih v Sydneyu: Molite za dober uspeh prvega slovenskega misijona v Avstraliji. In molile so. Pisal sem v Rim našim sestrám, potem na Koroško in v Ameriko: povsod sem prosil: Molite za blagoslov slovenskega misijona v Melbournu. In glejte: V nedeljo zvčeer 10. marca smo pričeli in je bila cerkev polna. Okrog 400 sedežev ima. In med tednom? Vsak večer veliko ljudi. Imeli smo vsak večer tudi mašo. Po 300 do 400 obhajil je bilo kak večer. Moški in fantje niso nič zaostajali za ženskami! Skoraj bi rekel, da je bilo v cerkvi in pri zakramentih več moškega sveta kot ženskega. Je pač moških večje število. Pa IMENITEN OBISK smo imeli med sv. misijonom! Kdo nas je obiskal? MARIJA POMAGAJ Z AVSTRALSKIH BREZIJ. Dva večera je bila med nami: V soboto, ko smo se slovesno posvetili Marijinemu Brezmadežnemu Srcu, v nedeljo je pa bila Marija Pomagaj priča, ko smo ob sklepku ponavljali krstne obljube in prisegali Bogu zvestobo.

Velika privlačna sila je bilo med sv. mašo vsak večer mogočno zborovo petje. Gospa Urbas

ga vodi. Noben pevec, nobena pevka ni manjkala tako so resno vzeli svojo misijonsko poslanje. Ljudsko petje je bilo pred pridigo, po pridigi in po sv. maši. Drugače sem moral biti ves čas v spovednici in še dolgo po maši vsak večer. Včasih smo še ob 10. uri ponoči obhajali, za kar smo imeli seveda dovoljenje.

Jaz sem hvaležen p. Baziliju in vsi njegovi verniki so veseli, da je p. Odila vrgel v vodo! Pozdrave vsem Slovencem v Melbournu. Bodite zvesti! Vojska je kratka — večna pa krona!

S V E T A T R I D N E V N I C A

To so zadnji trije dnevi Velikega ali Svetega tedna.

VELIKI ČETRTEK: bomo šli k večerni maši v bližnjo cerkev. To je spominski dan maše Jezusove, spominski dan ustanovitve presvetega Rešnjega Telesa, ustanovitve zakramenta sv. mašnikega posvečenja. Sv. obhajilo bomo prejeli z največjo pobožnostjo. Po sv. maši ostanimo vsaj nekaj časa pred Najsvetejšim in molimo. Judež se poda na pot izdajstva, mi pa ostanimo pri Kristusu.

VELIKI PETEK: smrtna obsodba nad Sinom božnjim. Po bičanju in kronanju s trnjem mu nalože križ, da ga mora nesti na Kalvarijo. Na križ razpet — tri ure živ zadoščuje za grehe človeštva ter z lastno krvjo izmije madeže greha. — Mi bomo šli v petek popoldne v cerkev k obredom. Skrbno in pazljivo bomo poslušali ali brali zgodbo Kristusovega bridkega trpljenja; pobožno bomo poljubili rane Jezusove na križu. Doma bomo pred križem prižgali lučko. Če le mogoče, bomo pri pobožnosti sv. križevega pota in odmolili bomo žalostni del rožnega venca.

VELIKA SOBOTA spomin, ko je Jezus ležal v grobu. Sveti postni čas traja na veliko soboto do polnoči. Sveti obredi so o polnoči, oziroma se začnó po farnih cerkvah ob 11. ponoči: blagoslov ognja in velikonočne sveče. Potem je blagoslov krstne vode in obnovitev krstnih obljud z gorečimi svečami. Obredi velike sobote se končajo s slovesno sv. mašo, pri kateri zadoni zmago-slavní ALELUJA.

V e s e l o V e l i k o n o č !

Australiske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Twins Camp, Snowy Mountains. — Prav lepo se zahvaljujem za poslani ZBORNIK. Velika izbira zanimivega branja je v njem. Mi se zdaj pripravljamo na dostenj sprejem kraljice Elizabete, ki bo prišla pogledat naše tunele v soboto 9. marca. Tega obiska smo že zdaj vsi prav veseli. Spomin nanj nam bo ostal tudi v obnovljeni okolici. Na primer v lepo asfaltirani cesti, deloma pa vsaj z novim peskom posuti. Gotovo bo kraljičin obisk privadel v naše kraje veliko turistov to jesen, saj bo dnevno časopisje na dolgo in široko pisalo o tem edinstvenem primeru, ko bo kraljica prvič v življenju šla v nedovršen predor, kamor drugače nobena ženska ne sme. Od nas se bo odpeljala po ozki gorski cesti, ki je za privatni promet sicer zaprta, v Island Bend, kjer bo tudi prenočevala. Prav gotovo mora biti tura v te kraje zanimiva, drugače bi ne vodili kraljice tod okoli. Morda bo kraljičin zgled potegnil za seboj tudi kakega slovenskega duhovnika to jesen v naše kraje. Nekaj Slovencev bi našel povsod in v vseh kampih bi bili gostoljubno sprejet. — Lepo pozdravlja **Franc Erpič**.

Granville. — Zapoznele čestitke družini Daraka in Milke Stanič, ki je dobila že 21. dec 1962 prirastek v obliki drobne deklice, drugorodenke. Nekoliko nezaupno je gledala v ta božji svet, ko je prvič odpirala oči, pa so jo brž krstili na ime Marija Ana z botrom Mirka Staniča in Helena Velišek. Izkazalo se je, da je bila bojazen nepotrebna, deklica si je kmalu opomogla in je danes že krepka punčka, da je družini v veliko veselje. — **Prijatelj**.

Narrabundah, ACT. — Spet se moram oglašiti v MISLIH, žal z bolj slabo novico. Dne 10. febr. se je vračal iz Coome v Canberro rojak Jernej Marinčič z avtom, pa mu vozilo zdrsne na gramozni cesti in se skotali po bregu navzdol. Jernej si je poškodoval zlasti lopatico in' vrat si je nalomil. Veliko je že pretrpel, pa še vedno leži nepremično v bolnici, obtežen z raznimi uteži in vezmi. Zdravniki ga tolažijo z upanjem, da bo po 4 tednih rešen te pokore. Ponesrečenec je doma z Brezij na Gorenjskem, star okoli 25 let. Po

poklicu je tesar in šele nekaj let v Avstraliji. Leži v canberrski bolnici Ward J., soba 3. Vem, da bo vsakega obiska vesel, zato priporočam rojakom, naj zlasti o veliki noči ne pozabijo nanj. — Pred par dnevi se mi je pa v Melbournu pripečnila prijetna "smola", da sem pri Pirnatovih padel med goste kot oni v sv. pismu — brez svatovskega oblačila. Bila je slavnostna večerja na čast novorojenki v Pirnatovi družini, Marti Gabrieli, ki so jo isti dan krstili v Burwoodu. Ker imajo že sina Petra, so z deklico zelo zadovoljni, zato sta očka Ljubo in mama Elka tako vesela, da se jima kar samo smeje. Čestitke in vse najboljše želje! — **Joža Maček**.

VICTORIA

Healesville:

Iz Sydneya sem slišal klic,
kot bi prihajal tam iz vic:
Poplačaj brž dolgove tvoje,
da čital boš res MISLI svoje,
ne morda izposojene,
od drugih že ogljene. — **Anton Čečko**.

Prav lepa hvala, Tone Čečko,
prižgali ste nam fletno svečko,
ko zraven naročnine v SKLAD
poslali ste nam lep zaklad.
Kako iz vic v nebo se prečka,
naj vsem pokaže Vaša svečka! — **Urednik**

Flemington. — Sprejmite prav lepe pozdrave od Štefana Krampača in žene Cilke. Zelo sva vesela MISLI in se Vam najlepše zahvaljujeva za Vaše žrtvovanje. Oprostite, da Vam nisva pravočasno poslala novega naslova, da ste morali list poslati na dve strani. Prejela sva pa oboje in Vam zdaj en izvod vračava. Morda ga boste potrebovali za koga drugega ali pa ga komu podarili. Še enkrat prav lep pozdrav in Bog plačaj. — **Cilka in Štefan Krampač**.

Pyramid Hill. — Mogoče rojaki v Avstraliji še ne veste, da ima p. Bazilij v Melbournu "hotel." Tukaj je črno na belem iz Našega Tednika v Celovcu: **Slovenski hotel v Avstraliji**. V slovenskem hotelu v mestu Kew se vedno bolj uveljavlja

s svojimi nastopi kvintet Bled. Melbournski Slovenci so mnenja, da so to kar "Avstralski Avsnički". Kvintet sestavljajo Slavko Kregar, Franc Verko, Marijan Abram, Peter Hauptman in Marijan Nanut. — Tako torej! To je nov dokaz, da v Celovcu površno berejo MISLI, kakor se je izkazalo že ob poročilu o čarovniku g. Parmu. Gotovo so mislili, da je "škrat" posegel vmes, ko je bilo v naših MISLIH "hostel", pa bi po njihovih mislih moralo biti "hotel". — **Ivan Gril.**

Melbourne. — Rekli boste, da sem sitna. Pa sem samo natančna. Nisem tako učena kot Stanko Andrejašič, ki vse ve. Kako sta se pomenila, ko Vas je v nič dejal pred dr. Rumblo, v to se jaz na bom vtikala. Rada bi pa vedela, kdo je dr. Rumble, ker mi Stanko nič povedal. Dokler samo to vem, da naš urednik tega moža ne bo "posekal", sem zelo radovedna, kdo je. Povejte nam Vi ali pa Stanko sam. Na koncu naj samo še to priponim, da po mojem mnenju tudi Stanko Vas ni "posekal". Rada pa berem, kadar kaj napiše. Pošiljam mu lep pozdrav. — **Marija N.**

(Rev. dr. Rumble je duhovnik misijonske družbe Srca Jezusovega in živi v Sydneu. V mladih letih ni bil katoličan, pa je ob mnenjem študiranju našel resnico. V obrambo in pojasnjevanje katoliške vere se oglaša na radiu in njegova pojasnila izhajajo tudi v tisku, na primer v Catholic Weekly. Znana je tudi knjiga RADIO PEPLIES, ki jo je dr. Rumble izdal skupno z drugim učenim duhovnikom — Ur.)

Thomastown. — Slovenskega sv. misijona v Melbournu sem se udeležila vsak večer. Pretresel me je misjonarjev glas. Veliko lepga mi je od misijona ostalo v srcu. Bom skušala zvesto izpolnjevati božjo voljo. Tudi MISLI z veseljem prejemam in berem. Lepo pozdravljam: Hvaljen Jezus! — **Marija Fabjančič.**

Pyramid Hill. — Lepo pozdravljam rojake križem po Avstraliji ter želim vsem prav veselo Alelujo. Kot že veste, sem čebelar. Zelo verjetno sem edini krajski Janez v Avstraliji, ki pase "muhe". Ugotovil sem, da se bo dalo tu prav uspešno čebelariti, toda šele takrat, ko bom imel vsaj par sto panjev čebel in lastno prevozno sredstvo. Delam še vedno v kamnolomu, skoraj že 4 leta. Saj se zaslubi, pa vseeno prepočasi za moje cilje. Tudi delo ni lahko in lepo, kar do grla sem ga sit. Po dolgem preudarjanju sem se odločil, da pojdem v Queensland trstiko sekat. Glede tega sem pa popolnoma brez vsake zvezze. Obračam se

torej na Slovence, zlasti v Queenslandu, in prosim, če mi more in hoče kdo dati kakšna pojasnila. Saj se ne bojim, da gori ne bi dobil dela, bojim se le, da bi morda zašel med kake lenuhe in pijance, da bi trdo delal, zaslужil pa nič. Kdor bi se hotel odzvati na mojo prošnjo, naj mi piše vsaj do konca aprila. Moj naslov je: P.O. Pyramid Hill, Victoria. Že naprej srčna hvala! — **Ivan Gril.**

SOUTH AUSTRALIA

Whyalla. — Po dolgem času nekaj vrstic iz Whyalle. Sporočamo, da smo svoj domek že kar lepo uredili. V dnevno sobo smo postavili kos prelep domače Gorenjske: BLEĐ! Neki angleški umetnik ga je kar lepo zadel z majhne razglednice. Drobna slika je pod njegovim čopičem zrasla kar preko cele stene. Slika je okrašena z lepim jelenom in dvojico slovenske narodne noše. Zelo se vsi zanimajo zanjo in tujejo jo prihajajo gledat. Občudujejo jo in pravijo: Vaša domovina mora biti res lepa! — Ker so pred nami velikonočni prazniki, želimo vsem rojakom po širni Avstraliji mnogo blagoslova za praznik Vstajenja. — **Družina Roman Zrim.**

PRAV VESELE IN BLAGOSLOVLJENE

VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi svojim članom in vsem rojakom
Slovensko društvo, Sydney

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi na prireditve za
MATERINSKI DAN

v soboto 4. maja 1963
Nastop otrok Slomškove šole
Palings koncertna dvorana, prvo nadstropje
Ash St. nasproti Vynyard postaje
Dvorana odprtta ob 7., začetek točno ob 7:30
Vsi prisrčno vabljeni!
Odbor

PISATELJ FINŽGAR

O "GOSPODU ŠIMNU"

V svojem življenjepisu LETA MOJEGA POTOVANJA omenja Finžgar, da je bil kot bogoslovec za druga na novi maši pesnika Antona Medveda v Kamniku. Ob tej priliki je spoznal župnika Robiča, ki ga na široko opisujejo lanske in letošnje Večernice celovške Mohorjeve pod naslovom: GOSPOD ŠIMEN. Finžgar ve o njem povedati naslednje. —Ur.

NA MEDVEDOVI NOVI MAŠI sem spoznal župnika Robiča s Šenturške gore. Bil je original, preprost, priznan botanik, v svetu znan po odkritju gorskih mahov. Ena zvrst mahov nosi po njem ime "robiciensis". Za pokrivalo je imel slamnik, ki si ga je sam izmojstroval; narejen je bil iz lusk smrekovih storžev, ki so bili zloženi kakor opečni strešniki. Bil je klobuk, ki ga noben dež ni premočil. Tudi na novo mašo je prišel s to izvirno streho na glavi.

Ker ni bil le botanik, bil je naravar sploh, se je kratkočasil s tem, da je nagačal ptice, lovil kače in jih potem podarjal ljudskim šolam za učila. Bogkov kot v župnišču si je takole ozaljal: na sredi pod križem je stala ponosna šoja, na vsako plat od nje je postavil po šest kalinov. Ko ga je knezoškof Missia ob kanonični vizitaciji vprašal, kaj naj ta zbor pomeni, mu je razložil: "Otrokom in mojim faranom pomeni dvanajst ptičkov dvanajst apostolov, zbranih krog svojega učenika. Za vas pa pomeni dvanajst kalinov dvanajst korarčkov, vi ste pa šoja, ker imate tako lepa plavksta peresca."

S svojim prijateljem, znamen botanikom župnikom Šafarem, je šel čez Krvavec in pod Grinovec nad modrase in gade. Ves dan nista nič ujela.

"Tako se me gadje boje, da pol ure pred maneno vsi v luknji zbežijo, se je šalil Robič.

Ko sta se vračala ob Bistrici proti Stranjem, zagleda Robič velikansko belouško. "Kar lepa je! Kakor nalašč za šolski pouk."

Ujel jo je in zmotal v kositrno škatlo, prpravljen za evctlice in mahove. V Stranjah je bil semanji dan, ko sta prišla žejna in trudna s pla-

nin. V gostilni se je ljudi kar trlo. Nista se mogla preriti skozi gnečo do vrčka piva. Tedaj pa Robič potegne iz škatle belouško in jo vrže preko ljudi na mizo.

Vse je zavreščalo, planili so od miz, drli ven, nekateri kar skozi odprtia okna. Robič in Šafar sta si sama natočila pivo, sedla k mizi in se krečala. Ljudje pa so skozi odprtia okna plaho gledali, kako je Robič kral velikansko kačo, če je hotela z mize na tla. Ko sta se odzljala in položila denar na mizo, je Robič pobral kačo in jo spravil v škatlo. Ob odhodu so se jima vsi umikali in šepetali: coprnika!

Toliko je napisal o župniku Robiču rajni Finžgar. Veliko več pa v dveh knjigah Lojze Ilija. Kdor od naših bralcev je lani kupil prvi del GOSPODA ŠIMNA, letos pa še ne drugi del, naj se oglasti — še troje drugih knjig dobi za EN FUNT in 2 šilinga za poštino. Pa tudi prvi del se lahko še dobi — naročila sprejemajo MISLI.

"OK PHOTO"

108 GERTRUDE ST., FITZROY, VIC.

Paul Nicolitch

Vsakovrstna fotografksa dela: krsti, poroke, godovanja, priložnostni sestanki, igre. Jamčimo odlično izdelavo po konkurenčnih cenah.

Tel.: JA 5978

POZOR! POTUJETE V RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma
Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak
VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekt!

MOJE SLOVO OD PINČA

Zora Pristina

MOJA PRVA SLUŽBA V AVSTRALIJI je bila pri družini na Bellevue Hillu. Lep kraj je bil, eden najlepših delov Sydneys, pa tudi moja gospoda ni bila napačna. Edina nesreča pri hiši je bil majhen pes, ki so mu rekli Snooks, jaz sem mu pa privoščila iz svojih ust samo ime Pinč.

To vam je bila pokora, da se ne da opisati. Pa ni bilo pomoči. Gospa se je delala, kot da je to drobno ščene največja dragocenost pri hiši, ki jo moram tudi jaz čuvati kot punčico njenega očesa. Čeprav so moji živci trepetali kot listi v vetru, sem se morala premagovati in hliniti prijaznost do Pinča. To se pravi, kadar je bila gospa blizu. Kadar sva pa bila s Pinčem sama — o!

Naj vam opišem samo zadnji dan v tisti hiši.

Gospa je odšla po opravkih nekam v mesto, jaz na delo. Pomila sem stopnice z vrta na verando, počistila verando in obesila brisalo (ali pozna kdo boljšo besedo za "mop"?) na ograjo. Kam sem bila zamišljena, da sem tako pozabila na Pinča?

Odšla sem v hišo, da posteljem v spalnicah. Tedaj se je Pinč priklatal od nekod z grdo umazanimi tacami, prikorakal po pravkar umithih stopnicah in po preprogi do mene v spalnico in preden sem se zavedela, si je obriral tace ob belo rjuhu.

Pičilo me je kot gad. Napodim nesrečno ščene ven, pa se mi ustavi tik nad stopnicami verande, se obrne in hoče vprašati, če mislim zares. Ne vem, kje sem našla tako hitro vedro z vodo, da sem ga pograbila in skušala ščenetu pokazati, kako zares mislim. Voda je plesknila na verando, pa kje je bil že Pinč! Morala sem pustiti postiljanje in umivati stopnice in verando vse odkraja. Koj nato pa še očistiti preprogo.

Zakaj je ostala kuhinja odprta, mi je še danes uganka. Ko sem opravila v spalnicah, stopim na hodnik in zaslišim čudno hlastanje iz kuhinje. Seveda sem bila notri, preden sem mogla odpreti usta. Kaj sem zagledala? Pinč je imel sredi kuhinje na tleh v stanju popolnega razdejanja gozdovno torto, ki jo je bila gospa z vso skrbjo napravila za rojstni dan svojega moža. Seveda, ko sem zacepetala in zarjula nad njim, je izginil kot blisk. Kar sem vrgla za njim, ga je gladko zgrev-

šilo. Kako je vse vrelo v meni, ko sem morala čediti za njim, si lahko mislite. Imela sem samo eno tolažbo — gospe in celo gospodu sem iz srca privoščila, da je šla torta tako po zlu... Čemu pa držita Pinča pri hiši?

Komaj sem spravila stvari v red in se hotela malo oddahniti, ali ni stal Pinč pri kuhinjskih vratih in me čudno vprašajoče gledal? Tako me je pograbilo, da sem trešnila vanj prvo reč, ki mi je prišla pod roko, potem takoj še eno in še tretjo. Neverjetno! Ščene je menda mislilo, da se šalim. Čeprav so ga reči zadevale, ni zbežal, ampak se poigraval z njimi, kakor bi jih hotel loviti in metati meni nazaj. To mi je bilo res že čez glavo. Prijela me je jeza in tisti hip je priletel vanj nekaj težkega in trdega, da je milo zajavkal, se obrnil in planil na verando. Vse bi se bilo menda dobro izšlo, da ni Pinč na stopnicah zagledal gospe, ki se je pravkar vrnila. Še hujše je bilo, da je tudi gospa zagledala Pinča in zasilala njegov mili javk...

Postavila se je predme kot neizprosna sodnica. Besedovanja, ki je bilo med nama, ne bom pisovala, saj sem si ga komaj kaj zapomnila. Zaključek je bil: "Še danes se mi poberite od hiše..."

Na to besedo nisem odgovorila, pa tudi gospa je utihnila. Obrnila sem se, da grem in pobrem svoja šila in kopita. In zdaj se je zgodilo, kar je bilo pri vsej zadevi najhujše—:

Pinč se je tik ob gospe prilepil na preprogo čepeč na trebuhu, kakor pripravljen na skok. Z repom je mahal čudno zmagošlavno in iz gobecu je prihajalo renčanje, ki je bilo kot "hurra" na besede hude gospe.

Še danes sem prepričana, da je pasja mrcina razumela, kakšen poraz sem doživel v boju z njo. Še vedno me žge, kadar se spomnim na tisto slovo.

A D V O K A T
iz Jugoslavije

I. S. D. R A K I N

141 William St., Sydney

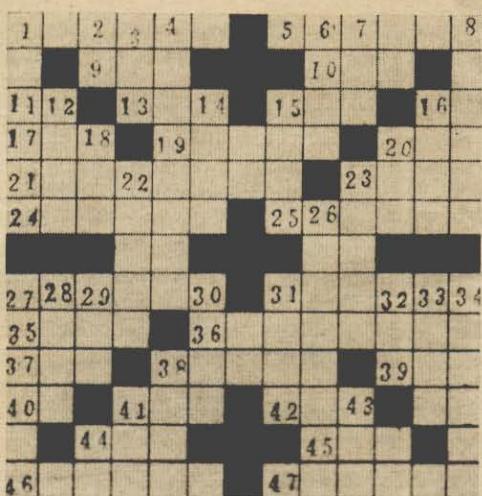
Tel.: 31 - 56 - 32

Strokovnjak za jugoslovansko pravo
Svetovalec v vseh zadevah

Stranke sprejemam vsak dan od 8 — 6
ob sobotah in nedeljah od 8 — 12

KRIŽANKA

Mirko Rakušček

Vodoravno

- 1 hiša molitve
- 5 vojak (nemško)
- 9 nekdo (nemško)
- 19 nasprotno od noči
- 11 kratica za ulico (angl.r)
- 13 narobe kot
- 15 sanje
- 16 pritrilnica
- 17 deset (angl.)
- 19 ljubitelj (angl.)
- 20 označba za duhovnika
- 21 državljan ZDA (angl.)
- 23 zaključijo stavke
- 24 vas na Gorenjskem
- 25 žalosten, potrt
- 27 ima god 15. aprila
- 31 oddan za denar
- 35 mesto v Arabiji
- 36 napev
- 37 jok, doba
- 38 moško ime
- 39 zemljevid (angl.)r
- 40 tretjina Andreja
- 451 gospod (poljsko)r
- 42 še malo ne
- 44 točilnica
- 45 človek brez družbe
- 46 ena od ZDA
- 47 krov

Navpično.

- 1 popravlja ceste
- 2 kralj (laško)
- 3 morski sesavec
- 4 monoton
- 6 tribuna
- 7 bombažna rastlina
- 8 ime dveh mesecev v letu
- 12 nasprotno svetlobi
- 14 oglašvalec v MISLIH
- 15 suha trava
- 16 utežne enote
- 18 mreža (angl.)
- 20 vrsta žita
- 22 siromašen
- 23 (vojaški) marš
- 26 nasilnež
- 27 mesto na Kubi
- 28 obmorski kraj v NSW
- 29 zdravilo
- 30 zaključek molitve
- 31 naropano blago
- 32 se dviga iz ognja
- 33 priprt (angl.)
- 34 pogreška
- 38 javni nasadni vrt
- 41 močan trak (iz usnja)
- 43 milina, coper.

ČRKE ZA STAVEK

Poslal Peter Arlič

A a c c e e e i i p p r r r r z

Razvrsti gornje črke tako, da dobis slovenski stavek, ki se čita enako naprej in nazaj.

Snažne lepe sobe z vso postrežbo za izletnike,
kopalce, letoviščarje.

“B L U E W A T E R S”

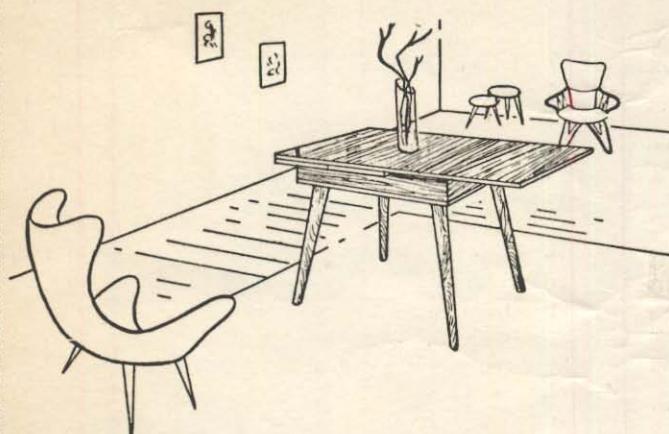
gostišče med Sydneyem in Palm Beachem
Izborna kuhinja, bus pred poslopjem,
do prodajelen 3 minute.

1687 Pittwater Road, Mona Vale.

Tel. XX 3626

Priporoča se H. Stanojkovič

HOLROYD FURNITURE CO., 403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLAČEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREŽBA, POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

KADAR KUPUJETE POHIŠTVO, OBRNI TE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtiči
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vase
Naslonjači in ležalni stoli

Preproge in zavese
Otroške postelje in vozički
Radijski in gramofonski aparati
Sprejemne in samske sobe
Električni lustri in svetilke
Kuhinjske omare, mize in stoli

KUPUJETE HIŠO ?

ALI MOGOČE TRGOVINO ?

POTREBUJETE NASVET ALI INFORMACIJO ?

Vprašajte za EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKI CENTER pri COMMONWEALTH BANKI ali vsaki njeni podružnici.

Specijalno izučeni uradniki in tolmači pri EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKEM CENTRU so v zadnjih letih dali 400.000 informacij o raznovrstnih problemih kot: stanovanjski, financiski, davčni, zaposlitveni, socialna pomoč in mnogo drugih.

EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKI CENTRI poslujejo *brezplačno* kot oddelek COMMONWEALTH BANKE. To je največja avstralska banka in zanjo jamči avstralska vlada.

Naslovi EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKIH CENTROV v New South Wales so:

SYDNEY: Lower Ground, Commonwealth Banks, Corner George and Market Sts.

FAIRFIELD: Commonwealth Banks. Corner Ware and Spencer Sts.

WOLLONGONG: Commonwealth Banks, Crown St.

Poslovne ure: preko tedna: 9. — 5.
sobota: 9. — 11.

SYDNEY — center posluje ob nedeljah od 2. do 5. pop.

Ob pondeljkih in petkih je odprt EMIGRANTSKO — INFORMACIJSKI CENTER pri Commonwealth Banks, Liverpool.

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd)

Z A S V O J C E V D O M O V I N I

pošilja tvrdka

**STANISLAV FRANK
CITRUS AGENCY**

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —
SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA.

VOŠČIMO V E S E L O V E L I K O N O Č VSEM ROJAKOM PO ŠIRNI
AVSTRALIJI IN SE PRIPOROČAMO ŠE ZA NAPREJ.

VESELO ALELUJO vsem našim klientom in vsem rojakom širom po Avstraliji!

Dr. J. KOCE

Tel. 28-2311
87-3854

G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.
(196 William St., Perth, W.A.)

Tel. 28-2311
87-3854

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVĐARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378